

CENTENARUL ROMÂNIEI ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

2018

**CENTENARUL ROMÂNIEI
ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ**

2018

**Material realizat de Ministerul Dezvoltării Regionale și
Administrației Publice**

**Pentru detalii suplimentare privind informațiile prezentate
în capitolul I al broșurii, puteți contacta Direcția Generală
Dezvoltare Regională și Infrastructură din cadrul Ministerului Dezvoltării
Regionale și Administrației. Capitolul I al broșurii a fost realizat
sub coordonarea doamnei Diana Doina Țenea, director general
al Direcției Generale Dezvoltare Regională și Infrastructură de către
domnul Liviu Băileșteanu, Radu Necșuliu, Amalia Vidrol și Bogdan Micu.**

**Pentru detalii suplimentare privind informațiile prezentate
în capitolul II al broșurii, puteți contacta Direcția Integritate,
Bună Guvernare și Politici Publice din cadrul Ministerului Dezvoltării
Regionale și Administrației Publice, structura responsabilă
cu implementarea acestui proiect, la următoarele coordonate:**

Tel.: 0372 111 461

e-mail: integritateinadministratie@mdrap.ro

CENTENARUL ROMÂNIEI ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

CUVÂNT ÎNAINTE

Reper al identității și unității naționale, actul de la 1 Decembrie este o construcție comună, care și-a păstrat nealterată, de timp și de timpuri, valoarea simbolică. Astfel, de 100 de ani încoace, 1 Decembrie ne amintește că poporul român are forța de a-și împlini marile idealuri, chiar și în cele mai dificile condiții.

Ziua Marii Uniri este un îndemn la unitate, solidaritate și mândrie națională. Această Zi a reprezentat un act de voință populară, în care toate provinciile au luptat deopotrivă pentru același ideal, iar astăzi reprezintă pentru noi toți împărțășirea unor valori, emoții și deziderate comune.

Nu trebuie să uităm că unirea provinciilor românești Basarabia, Bucovina și, în cele din urmă, a Transilvaniei cu Vechiul Regat a fost înfăptuită prin acțiunea concretă, legitimă și democratică a reprezentanților de la nivel local din fiecare provincie, culminând la 1 decembrie 2018, prin organizarea Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia.

Suntem în Anul Centenarului Marii Uniri și am așteptat acest moment cu bucurie și emoție! Astăzi, mai mult ca oricând, idealurile din 1918 trebuie transpuse într-un efort colectiv la nivelul întregii societăți românești, de a fi uniți și hotărâți să facem tot ce ne stă în putință pentru binele comun!

Cred că trebuie să continuăm pe acest drum pe care l-am câștigat cu eforturi susținute și cred că principalul nostru obiectiv trebuie să rămână păstrarea încrederii cetățenilor în politicile comune și în valorile europene!

Acțiunile concertate ale frunțașilor Marii Uniri, ai oamenilor politici de la începutul secolului XX, ale elitelor din Vechiul Regat și de dincolo de Carpați în contextul favorabil al prăbușirii Imperiului Austro-Ungar și Revoluției din Octombrie, figurile luminoase ale regelui Ferdinand, reginei Maria și ale oamenilor de stat precum Ionel Brătianu și Iuliu

Maniu, constituie exemple demne de urmat în definirea politicilor publice ale României secolului XXI, la nivel local, regional, național și european. Trebuie să continuăm pe acest drum pe care l-am câștigat cu eforturi susținute și principalul nostru obiectiv trebuie să rămână păstrarea încrederii cetățenilor în politicile comune și în valorile europene!

Evenimentul este un bun prilej pentru punți între oameni și pentru a ne redefini rolul și locul pe harta lumii, în vederea consolidării României moderne și responsabile, iar angajamentele pe care ni le-am asumat în spiritul democrației și statului de drept sunt apreciate în Europa și în lume, în parteneriatele și organizațiile internaționale din care facem parte. Am făcut pași importanți pentru a recupera multe dintre decalajele trecutului, însă numai împreună, implicați și hotărâți, vom reuși să construim o Românie puternică și respectată!

CUPRINS

I. Evoluția organizării administrativ-teritoriale a României între 1918 și 2018 (selecție a momentelor de referință și corelarea cu dezvoltarea teritoriului).....pag. 5-35

II.Proiecte, manifestări și acțiuni organizate de autoritățile administrației publice locale în anul 2018.....pag. 36-70

**I. EVOLUȚIA ORGANIZĂRII ADMINISTRATIV-TERITORIALE
A ROMÂNIEI ÎNTRE 1918 ȘI 2018
(selecție a momentelor de referință
și corelarea cu dezvoltarea teritoriului)**

CRONOLOGIA ORGANIZĂRII ADMINISTRATIVE, 1918-2018

1918

MAREA UNIRE

UNIREA BASARABIEI, BUCOVINEI,
TRANSILVANIEI CU REGATUL ROMÂNIEI

Constituția României din 1923

1925

LEGEA 95/1925

UNIFICARE ADMINISTRATIVĂ
71 JUDEȚE, 489 PLĂȘI, 8751 COMUNE

Constituția României din 1938

1938

DECRETUL-LEGE 2919/1938

DESFIINȚEAZĂ JUDEȚELE
ÎNFIINȚEAZĂ 10 ȚINUTURI

Constituția Republicii Populare Române din 1948

1950

LEGEA 5/1950

ÎNFIINȚEAZĂ 29 REGIUNI, 177 RAOANE,
148 MUNICIPII ȘI ORAȘE, 4052 COMUNE

1952

DECRETUL 331/1952

DESFIINȚEAZĂ 11 REGIUNI
RĂMÂN 18 REGIUNI

CRONOLOGIA ORGANIZĂRII ADMINISTRATIVE, 1918-2018

1956

DECRETUL 12/1956

DESFIINȚEAZĂ REGIUNILE ARAD, BÂRLAD
RĂMÂN 16 REGIUNI

Constituția Republicii Socialiste România din 1965

1968

LEGEA 2/1968

39 JUDEȚE + BUCUREȘTI, 236 MUNICIPII
ȘI ORAȘE, 2706 COMUNE

1981

DECRETUL 15/1981

ÎNFIINȚEAZĂ JUDEȚELE GIURGIU, CĂLĂRAȘI
ȘI SECTORUL AGRICOL ILFOV

Constituția României din 1991

1991

DECRETUL-LEGE 38/1991

ABROGĂ LEGEA 2/1989
REPUNE ÎN VIGOARE LEGEA 2/1968

2018+

LEGEA 2/1968

41 JUDEȚE + BUCUREȘTI, 320 MUNICIPII
ȘI ORAȘE, 2.861 COMUNE

1918: Marea Unire

Momentul 1918 a marcat începutul unui amplu proces de integrare a Transilvaniei și a celorlalte provincii românești, Basarabia și Bucovina - în sistemul organizatoric și instituțional al României întregite (Onofreiu A, 2014).

Suprafața României în 1918 era de 294.244 km², fiind alcătuită din 137.903 km² (Vechiul Regat) și 156.341 km² (Provinciile Unite).

Populația calculată pe baza recensământului din 1912 (teritoriul Vechiului Regat inclusiv județele Durostor și Caliacra) număra 7.234.920, înregistrând o creștere semnificativă până la 16.267.199 locuitori în 1919¹.

În perioada cuprinsă între Marea Unire (1 decembrie 1918) până la votarea Legii pentru unificarea administrativă (14 iunie 1925), pe teritoriul României au funcționat 4 regimuri administrative cuprinse într-un sistem global unic, care s-au apropiat tot mai mult ca urmare a măsurilor legislative luate (Săgeata R., 2012)²:

- „Regimul administrativ din Vechiul Regat al României (reglementat prin Legea pentru Consiliile județene din 2 aprilie 1894);
- Regimul administrativ al Transilvaniei (reglementat prin Decretul privind instituirea conducerii serviciilor publice în Transilvania nr. 3632 din 11 decembrie 1918);
- Regimul administrativ al Basarabiei (reglementat prin Decretul privind instituirea conducerii serviciilor publice în Basarabia nr. 852 din 9 aprilie 1918);
- Regimul administrativ al Bucovinei (reglementat prin Decretul nr. 3715 din 18 decembrie 1918 pentru administrația Bucovinei)”.

În perioada 1918-1925, țara era organizată în 76 de județe, acestea fiind grupate astfel pe provincii istorice: 9 județe (Basarabia), 2 județe (Banat), 3 județe (Crișana), 4 județe (Dobrogea), 2 județe (Maramureș), 13 județe (Moldova), 12 județe (Muntenia), 5 județe (Oltenia), 15 județe (Transilvania).

Cele 4 decupaje administrative prezintă caracteristici diferite privind forma și dimensiunea teritorială, numărul de locuitori, poziția reședinței în cadrul județului sau gradul de accesibilitate. *”Astfel, în privința*

suprafeței, județele din Bucovina erau de 7-10 ori mai mici decât județele vecine din Basarabia sau decât unele județe din Transilvania și Banat (Caraș-Severin, Hunedoara, Bihor, Arad, Timiș-Torontal); chiar și în Vechiul Regat se înregistrau diferențieri semnificative între fostele ținuturi ale Moldovei și unele județe din Muntenia, Oltenia sau Dobrogea, după cum decupajul administrativ al Transilvaniei, constituit pe criterii etnice se caracteriza el însuși prin mari disproporții” (Săgeata R., 2004). Prin urmare, sunt necesare măsuri de reorganizare administrativ-teritorială care să permită o abordare unitară în ceea ce privește evidența teritorială, accesul populației la servicii și politicile de dezvoltare economică și socială.

Alte proiecte de reorganizare

Având în vedere diferențele înregistrate atât în ceea ce privește sistemul de administrare cât și decupajul teritorial (fiind practic imposibilă stabilirea unor indicatori comparativi care să permită fundamentarea investițiilor publice și alocarea fondurilor), după 1918 au fost lansate mai multe proiecte de reorganizare administrativ-teritorială: proiectul PNL cu șapte regiuni și Consilii, Negruzzi cu provincii, comisia Simion Mehedinți în 1920 cu regiuni, proiectele Argetoianu din 1921 și 1931 cu 9 regiuni și

Consilii regionale, respectiv proiectul Partidului Național Român (Transilvania) din 1922, axat pe formarea provinciilor³.

Proiectul Comisiei Simion Mehedinți (1920)

Pentru realizarea decupajului administrativ în vederea unificării administrative a fost constituită o comisie alcătuită din 7 personalități ale vremii, oameni de știință și reprezentanți ai armatei (inclusiv 3 geografi)⁴. S-a optat pentru constituirea unor județe mari (între 300.000 și 400.000 de locuitori), cu suficiente resurse financiare, care să susțină autonomia locală. Inițial au fost propuse mai puține județe (48), dar apoi sub presiunea autorităților locale, s-a renunțat la desființarea unor județe, rezultatul final fiind 71 de județe ca urmare a desființării prin contopire a 6 județe din Bucovina (Cotmani, Gura Humorului, Siret, Vășcăuți, Vijnița și Zastavna) și a divizării județului Caraș-Severin în județele Caraș și Severin. Au fost reajustate și unele limite dintre județe, cu precădere a celor din Transilvania, Basarabia și Cadrilater, iar partea estică a județului Torontal, cu populație majoritar românească a fost inclusă în județul Timiș.

Disparitățile se atenuaseră, dar se mențineau din punct de vedere demografic (județul Ilfov incluzând capitala București înregistra 1 milion

¹ <http://www.apubb.ro/wp-content/uploads/2011/02/Politici-administrativ-teritoriale....pdf>

9 ² Radu Săgeată Organizarea administrativ teritorială a României. Modelul interbelic, în Urbanismul, Serie Nouă, nr. 11/2012.

de locuitori, iar unele județe Timiș, Bihor, Prahova sau Dolj înregistrau în jur de 500.000 locuitori, în timp ce altele se situau sub pragul de 100.000 locuitori - Făgăraș, Câmpulung), cât și din punct de vedere al suprafeței (de la 1309 km² - județul Suceava la 8626 km² - județul Timiș) (Săgeată R, 2015).

Proiectul Comisiei Centrale pentru o nouă împărțire a României în județe (inițiat de C. Argetoianu) propunea gruparea celor 76 județe existente în 9 regiuni.

1923: Constituția României din 1923

"Art. 4. - Teritoriul României din punct de vedere administrativ se împarte în județe, județele în comune.

Numărul, întinderea și subdiviziunile lor teritoriale se vor stabili după formele prevăzute în legile de organizare administrativă."

1925: Legea 95/1925 - 71 județe, 489 plăși, 8.751 comune

LEGE nr. 95 din 13 iunie 1925 pentru Unificarea Administrativă

„ART. 2 Comunele sunt rurale și urbane.

ART. 3 Comuna rurală este alcătuită din unul sau mai multe sate. Reședința comunei va fi într'unul din sate.

Comunele rurale, cari nu dispun de mijloace, se pot asocia pentru a-și susține serviciile de cari au nevoie și a-și plăti în comun personalul administrativ, tehnic, sanitar, etc.

ART. 4 Comunele urbane sunt centre de populație declarate astfel prin lege. Ele sunt: urbane, reședințe de județ și urbane nereședințe.

Comunele urbane reședințe de județ, sunt acele comune urbane, în cari se află prefectura județului. Comunele urbane reședințe de județ cari prin numărul locuitorilor și prin importanța lor economică sau culturală au mai mare înrâurire asupra dezvoltării generale a Statului, se vor declara prin lege municipii, luându-se în prealabil avizul consiliului administrativ superior.

ART. 5 Pentru înlesnirea controlului, supravegherea aplicării legilor și buna îndrumare a administrației, județele se împart în circumscripții numite plăși, cuprinzând mai multe comune, iar comunele urbane, în circumscripții numite sectoare.

Sectoarele și plășile nu sunt persoane juridice."

³ http://www.romania-actualitati.ro/structuri_administrative_in_istoria_romaniei_1920_1968-39973

⁴ (2006) Relații între amenajarea teritoriului și dezvoltarea regională în România. Propuneri de reconfigurare a organizării regionale în România, elaborator Urbanproiect, beneficiar MTCT

Legea unificării administrativ-teritoriale divizează teritoriul național în județe, plăși, orașe și sate, prevăzând posibilitatea asocierii județelor din motive de interes comun. Aceasta conținea doar prevederile de bază, nu și împărțirea propriu-zisă pe județe și comune. Noua împărțire administrativă a fost promulgată prin Decretul Regal nr. 2465 publicat în M.O. nr. 220 din 7 octombrie 1925a și a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 1926.

Conform acestui decret 17 comune urbane erau declarate municipii: Arad, Brașov, Brăila, București, Cernăuți, Cetatea-Albă, Chișinău, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Ploiești, Sibiu, Târgu-Mureș și Timișoara.

Județul reprezenta unitatea administrativă de bază, care coordona activitatea din teritoriu, consiliile județene fiind supuse direct autorităților centrale.

Comunele urbane și rurale apar menționate pentru prima dată în Legea nr. 394/1864 pentru comunele urbane și rurale (<https://lege5.ro/gratuit/heztqmzv/legea-nr-394-1864-pentru-comunele-urbane-si-rurale>).

Unități administrative fără personalitate juridică erau **plasa și sectoarele administrative** ale comunelor urbane reședință de județ. Între județ și comune exista acest nivel administrativ - **plasa** - cu rol de facilitare a accesului locuitorilor la instituțiile cu funcțiuni administrative și coercitive.

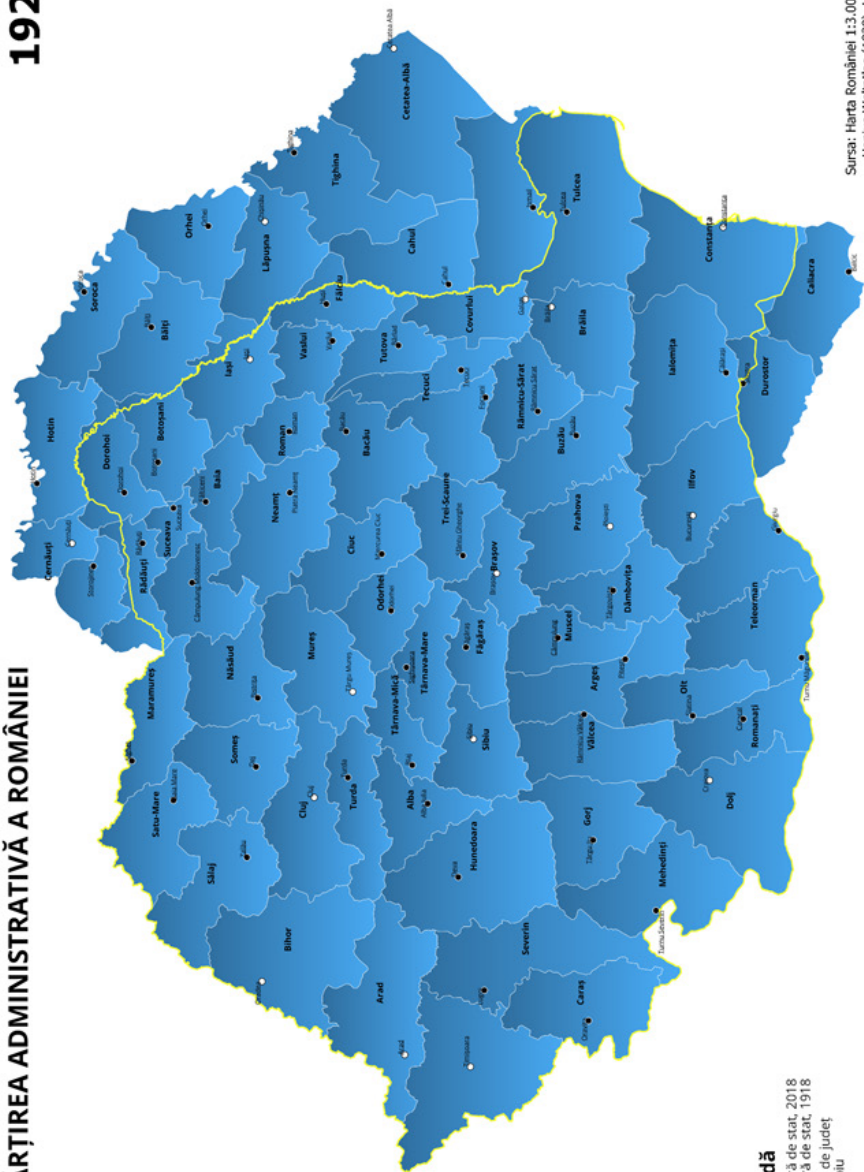
Evoluția numărului județelor și plășilor în perioada 1864-1930, perioadă în care România a avut completări teritoriale importante, este prezentat în tabelul următor:

Anul	Numărul județelor	Numărul plășilor
1864 (1)	30	200
1880 (1)	32	216
1914 (1)	34	226
1930 (2)	71	322

Surse: Studiul 16 - Formarea și dezvoltarea sistemelor de localități, 2014, elaborat pentru SDTR)

ÎMPĂRȚIREA ADMINISTRATIVĂ A ROMÂNIEI

1925

Sursa: Harta României 1:3.000.000
Hemius Weltatlas (1929), Leipzig

Prin decizia 577/P din 6 februarie 1926 a Consiliului de Miniștri, decizia nr. 25134/P din 18 noiembrie 1927 a Ministrului de Interne, decizia nr. 4640/P din 11 aprilie 1928 a Ministrului de Interne, pentru eficientizarea administrației și aplicarea mai riguroasă a tutelei administrative, județele au fost grupate în **circumscripții administrative**, cu rol executiv, fără personalitate juridică, conduse de inspectori generali administrativi.

În perioada 1926-1929 au fost create următoarele circumscripții administrative cu reședințele aferente (județele componente au variat în funcție de deciziile menționate): Cluj, Timișoara, Sibiu, Craiova, Ploiești, Galați, Cernăuți, Iași, Chișinău (1926), Pitești, Ploiești, Iași, Botoșani, Chișinău, Cetatea Albă, Sibiu, Târgu Mureș, Oradea, Cluj (1927), Pitești, Ploiești, Iași, Botoșani, Chișinău, Brașov, Constanța, Oradea, Cluj (1928).

1929: Legea pentru organizarea administrațiunii locale din 1929

Legea readucea în actualitate tema regiunilor istorice prin organizarea teritoriului național în 7 directorate ministeriale denumite după orașele desemnate centre administrative:

- București (județele: Argeș, Brăila, Buzău, Caliacra, Constanța, Covurlui, Dâmbovița, Durostor, Ialomița, Ilfov, Muscel, Prahova, Putna, Râmnicu Sărat, Teleorman, Tulcea, Vlașca)
- Cernăuți (județe: Baia, Câmpulung, Cernăuți, Dorohoi, Rădăuți, Storojineț, Suceava)
- Chișinău (județe: Bălți, Cahul, Cetatea Albă, Hotin, Ismail, Lăpușna, Orhei, Soroca, Tighina)
- Cluj (județe: Alba, Brașov, Ciuc, Cluj, Făgăraș, Hunedoara, Maramureș, Mureș, Năsăud, Odorhei, Sălaj, Satu Mare, Sibiu, Someș, Târnava Mare, Târnava Mică, Trei Scaune, Turda)
- Craiova (județe: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Romanați, Vâlcea)
- Iași (județe: Bacău, Botoșani, Fălciu, Iași, Neamț, Roman, Tecuci, Tutova, Vaslui)
- Timișoara (județe: Arad, Bihor, Caraș, Severin, Timiș-Torontal).

Conform datelor Recensământului Populației din 1930, mărimea demografică a provinciilor varia de la 815.475 locuitori (Dobrogea) la 4.029.008 locuitori (Muntenia), în timp ce mărimea demografică a județelor varia de la 86.039 locuitori (Făgăraș - Transilvania), la 999.562 locuitori (Ilfov - Muntenia).

1938: Constituția României din 1938 / Legea administrativă din 14 august 1938

„Sub regimul Constituției din 27 februarie 1938, a fost adoptată noua Lege administrativă din 14 august 1938, act normativ care a instituit o organizare administrativă centralizată, specifică perioadelor de criză.” (Vasilescu B, 2013).

Potrivit art.1 administrația publică locală se exercita prin următoarele circumscripții teritoriale: comuna, plasa, județul și ținutul. Țara a fost organizată în 10 ținuturi, așa încât ținutul a fost organizat sub forma unei persoane juridice (Grecu F., 2014):

- Ținutul Olt cu reședința la Craiova;
- Ținutul Bucegi cu reședința la București;
- Ținutul Mării cu reședința la Constanța;
- Ținutul Dunărea de Jos cu reședința la Galați;
- Ținutul Nistru cu reședința la Chișinău;
- Ținutul Prut cu reședința la Iași;
- Ținutul Suceava cu reședința la Cernăuți;
- Ținutul Mureș cu reședința la Alba-Iulia;
- Ținutul Someș cu reședința la Cluj;
- Ținutul Timiș cu reședința la Timișoara.

Comuna și ținutul erau persoane juridice, care reprezentau interesele locale și exercitau, în același timp, și atribuțiile de administrație generală, conferite prin lege, în timp ce plasa și județul erau circumscripții administrative și de control.

În urma măsurilor de reorganizare administrativ-teritorială au fost depășite dificultățile generate de diferențele de gestiune și de decupaj teritorial. Totodată, consecințele asupra rețelei de localități a organizării administrativ-teritoriale din România interbelică s-au manifestat prin⁵:

- *Dezvoltarea puternică a orașelor care au fost reședință de județ în întreaga perioadă; unele dintre aceste orașe au absorbit localitățile rurale din imediata lor apropiere.*
- *Dezvoltarea moderată a orașelor sau satelor care au fost reședință de plasă.*
- *Regresul orașelor și satelor care, în urma schimbărilor împărțirilor administrativ-teritoriale, au pierdut rolul de reședință de județ sau de reședință de plasă.*

1940: România pierde nordul Bucovinei (Uniunea Sovietică), nordul Transilvaniei (Ungaria), sudul Dobrogei (Bulgaria)

Ca urmare a Pactului Ribbentrop-Molotov din 1939 - ultimatumul sovietic de „retrocedare imediată a Basarabiei și a Bucovinei de nord”(26 iunie 1940) și a Dictatului de la Viena (30 august 1940) România pierde aceste teritorii importante. O treime din teritoriul național a trecut sub suzeranități străine. Teritoriile pierdute grupează 33,8% din suprafața inițială a țării.

În 1941, suprafața României era de 195.259 km², iar populația era estimată la circa 13.291.000 locuitori (aproximativ două treimi din populația inițială).

1947: Tratatul de pace de la Paris

Articolul 1

Frontierele României, indicate în harta anexată Tratatului de față (Anexa I), vor fi cele care erau în ființă la 1 Ianuarie 1941, cu excepția frontierei româno-ungare, care este definită în articolul 2 al Tratatului de față.

Articolul 2

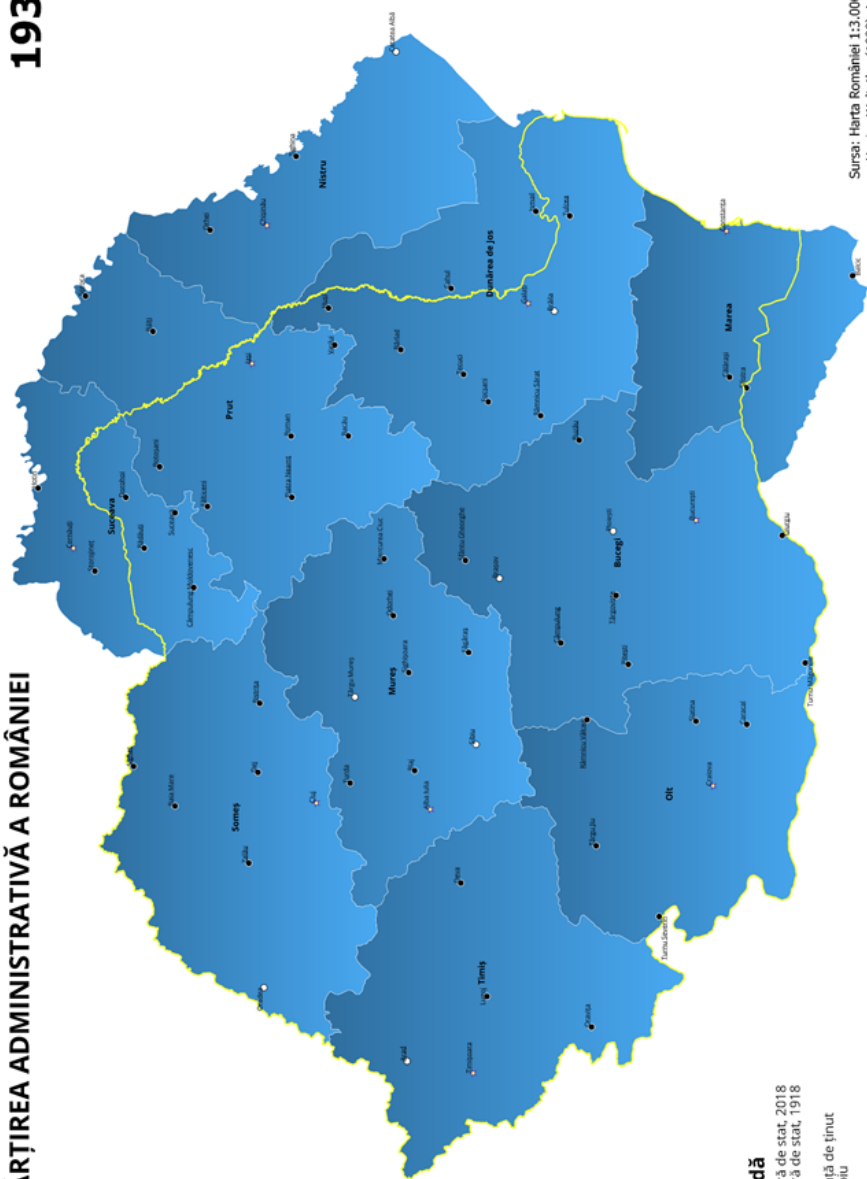
Hotărârile Sentinței dela Viena din 30 August 1940 sînt declarate nule și neavenite. Frontiera dintre România și Ungaria este restabilită prin articolul de față astfel cum exista la 1 Ianuarie 1938.

Ca urmare a contribuției sale militare de partea Aliaților după 23 august 1944, România primea înapoi Transilvania de Nord transferată de Hitler Ungariei prin Dictatul de la Viena, dar pierdea Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța în favoarea Uniunii Sovietice, și Dobrogea de Sud (Cadrilaterul) în favoarea Bulgariei.

1948: Constituția Republicii Populare Române din 1948

„Teritoriul Republicii Populare Române se împarte din punct de vedere administrativ, în: comune, plăși, județe și regiuni. Prin lege se pot aduce modificări acestor împărțiri.”

1938

Sursa: Harta României 1:3.000.000
Henius Weltatlas (1929), Leipzig

1950: Legea nr. 5/1950 pentru raionarea administrativ-economică a teritoriului RPR

„Art. 1 ... Teritoriul României se împarte în:

- Regiuni;*
- Orașe;*
- Raioane;*
- Comune.*

Art. 3 Regiunea este unitatea administrativ-economică delimitată teritorial, pe care se sprijină direct organele centrale de Stat în înfăptuirea politicii Partidului și a Guvernului.

Art. 4 Regiunea este alcătuită din raioane și orașe de subordonare regională.

Orașul de reședință al Sfatului Popular de regiune este centrul regional.

Art. 5 Orașele sînt de trei categorii:

- Orașe de subordonare republicană;*
- Orașe de subordonare regională, și*
- Orașe de subordonare raională.”*

În anul 1950 organizarea administrativ-teritorială a Republicii Populare Române a adoptat modelul sovietic bazat pe oblast (regiune) al cărui corespondent au fost regiunile definite ca entități teritoriale echilibrate și cu resurse economice. Astfel au fost create 28 de regiuni organizate în 177 de raioane care au înlocuit împărțirea în județe, validată istoric. Regiunile nu mai erau delimitate după criteriul specificului geografic și istoric ca în 1929, ci după criteriul „complexității social-economice”. Denumirile erau preluate de la orașele reședințe (Studiu Urbanproiect 2005).

Cele 28 regiuni create erau Baia Mare, Bihor, Cluj, Rodna, Arad, Timișoara, Hunedoara, Severin, Mureș, Sibiu, Stalin, Gorj, Vâlcea, Dolj, Teleorman, Argeș, Prahova, București, Ialomița, Buzău, Constanța, Galați, Putna, Bârlad, Bacău, Iași, Botoșani, Suceava.

Raioanele reprezentau structuri administrativ-teritoriale noi create după modelul sovietic, fiind definite ca ”unități teritoriale operative din punct de vedere economic, politic și administrativ, alcătuite din orașe de subordonare raională și comune”. Raioanele erau subordonate direct regiunilor. Fiecare regiune avea reședința într-un ”oraș de subordonare republicană” și fiecare raion avea reședința într-un oraș sau sat ”de

subordonare regională”.

Comuna era definită drept o unitate administrativă economică, delimitată teritorial, alcătuită din unul sau mai multe sate apropiate. Satul în care își avea reședința Sfatul Popular al comunei devenea centru comunal. Au fost înființate 4058 comune față de cele 6000 existente. Pragul minim demografic de constituire a comunelor era de 3000 de locuitori.

1952: Constituția Republicii Populare Române din 1952

„Art. 18. - Republica Populară Română are următoarea împărțire administrativ-teritorială:

Regiunile: Arad, Bacău, Baia Mare, Bârlad, București, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Hunedoara, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Stalin, Suceava, Timișoara, Regiunea Autonomă Maghiară.

Art. 19. - Regiunea Autonomă Maghiară a Republicii Populare Române este formată din teritoriul locuit de populația compactă maghiară secuiască și are conducere administrativă autonomă, aleasă de populația Regiunii Autonome.

Regiunea Autonomă Maghiară cuprinde raioanele: Ciuc, Gheorgheni, Odorhei, Reghin, Sângeorgiu de Pădure, Sf. Gheorghe, Târgu-Mureș, Târgu-Săcuiesc, Toplița. Centrul administrativ al Regiunii Autonome Maghiare este orașul Târgu-Mureș.”

ÎMPĂRȚIREA ADMINISTRATIVĂ A ROMÂNIEI

1950

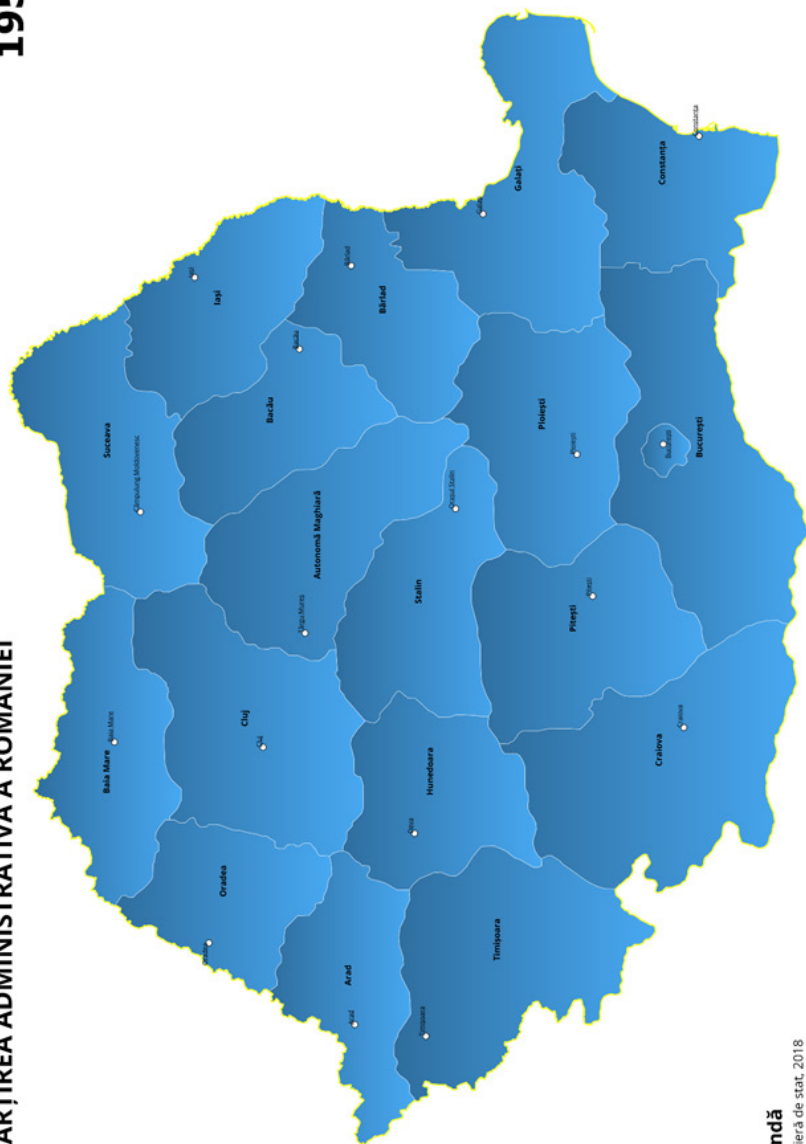

Legendă

- Frontieră de stat, 2018
- o Frontieră de regiune
- Regiune

ÎMPĂRȚIREA ADMINISTRATIVĂ A ROMÂNIEI

1952

Legendă
 — Frontieră de stat, 2018
 o Reședință de regiune
 ■ Regiune

1952: Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale a RPR nr. 331/1952

Modifică articolele 9 și 10 din legea nr. 5/1950 pentru raionarea administrativ-economică a teritoriului RPR.

Se revizua împărțirea administrativ-teritorială prin menținerea doar a 18 regiuni: Arad, Bacău, Baia Mare, Bârlad, București, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Hunedoara, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Stalin, Suceava, Timișoara, Regiunea Autonomă Maghiară.

Au dispărut prin contopire 12 regiuni: Botoșani, Buzău, Dolj, Gorj, Ialomița, Mureș, Putna, Rodna, Severin, Sibiu, Teleorman și Vâlcea, dar s-au înființat două: regiunea Craiova prin unirea regiunilor Dolj și Gorj și Regiunea Autonomă Maghiară.

Regiunea Autonomă Maghiară a Republicii Populare Române era formată din teritoriul locuit de populația compactă maghiară secuiască și avea conducere administrativă autonomă, aleasă de populația Regiunii Autonome. Aceasta cuprindea raioanele: Ciuc, Gheorgheni, Odorhei, Reghin, Sângeorgiu de Pădure, Sf. Gheorghe, Târgu-Mureș, Târgu-Secuiesc, Toplița. Centrul administrativ a fost stabilit în orașul Târgu-Mureș.

Motivele invocate pentru acest demers erau pe de o parte de natură economică (regiuni mai mari și mai puternice, capabile să dobândească o specializare economică), iar pe de altă parte de natură administrativă (regiuni mai mari și mai ușor de administrat în raport cu autoritățile centrale).

1956: Decretul nr. 12/1956 din 4 ianuarie 1956 cu privire la modificarea Legii nr. 5/1950 pentru raionarea administrativ-economică a teritoriului Republicii Populare Române

Decretul a generat modificări în legătură cu micșorarea numărului de regiuni (de la 18 la 16) și a numărului de raioane (de la 192 la 183). Au fost desființate alte două regiuni: Arad și Bârlad și au fost revizuite limitele unor regiuni prin trecerea unor raioane de la o regiune la alta. Prin urmare raioanele din regiunea Arad au fost incluse în regiunile Timișoara și Oradea (Arad, Lipova și Sânnicolau Mare - în regiunea Timișoara, Gurahonț și Ineu - în regiunea Oradea), în timp ce raioanele din regiunea Bârlad au fost integrate în regiunile Galați, Bacău și Iași (Bârlad și Murgeni - regiunea Iași, Adjud și Zeletin - regiunea Bacău, Focșani, Panciu, Tecuci și Vrancea - regiunea Galați).

1960: Legea nr. 3/1960 pentru îmbunătățirea împărțirii administrative a teritoriului Republicii Populare Române

„Art. 1 Teritoriul Republicii Populare Române se împărțea, potrivit condițiilor economice, social-politice, geografice, istorice și naționale locale, în unități administrativ-teritoriale: regiuni, raioane, orașe și comune.

Art. 2 Regiunea este alcătuită din raioane și orașe regionale.

Raionul este alcătuit din comune și orașe raionale.

Orașele sînt republicane, regionale și raionale.

Orașele republicane și regionale pot să cuprindă orașe, raioane de oraș și comune.

Capitala Republicii Populare Romîne este oraș republican.”

Structura Regiunii Autonome Maghiare a fost modificată prin trecerea raioanelor Târgu Secuiesc și Sfântu Gheorghe la regiunea Brașov, dar a dobândit în schimb raioanele Luduș și Târnăveni (de la regiunile Cluj și Brașov). De asemenea a fost trecut raionul Fetești de la regiunea Dobrogea la regiunea București și raionul Măcin de la Galați la Dobrogea.

Potrivit unui studiu elaborat pentru fundamentarea Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României, împărțirea administrativ-teritorială în regiuni și raioane a avut un puternic scop politic (în primul rând colectivizarea agricultorilor, dar și pentru industrializare) și a condus la dezvoltarea inegală a localităților țării:

- Dezvoltarea puternică a capitalei București și a celorlalte 15 orașe reședință de regiune;

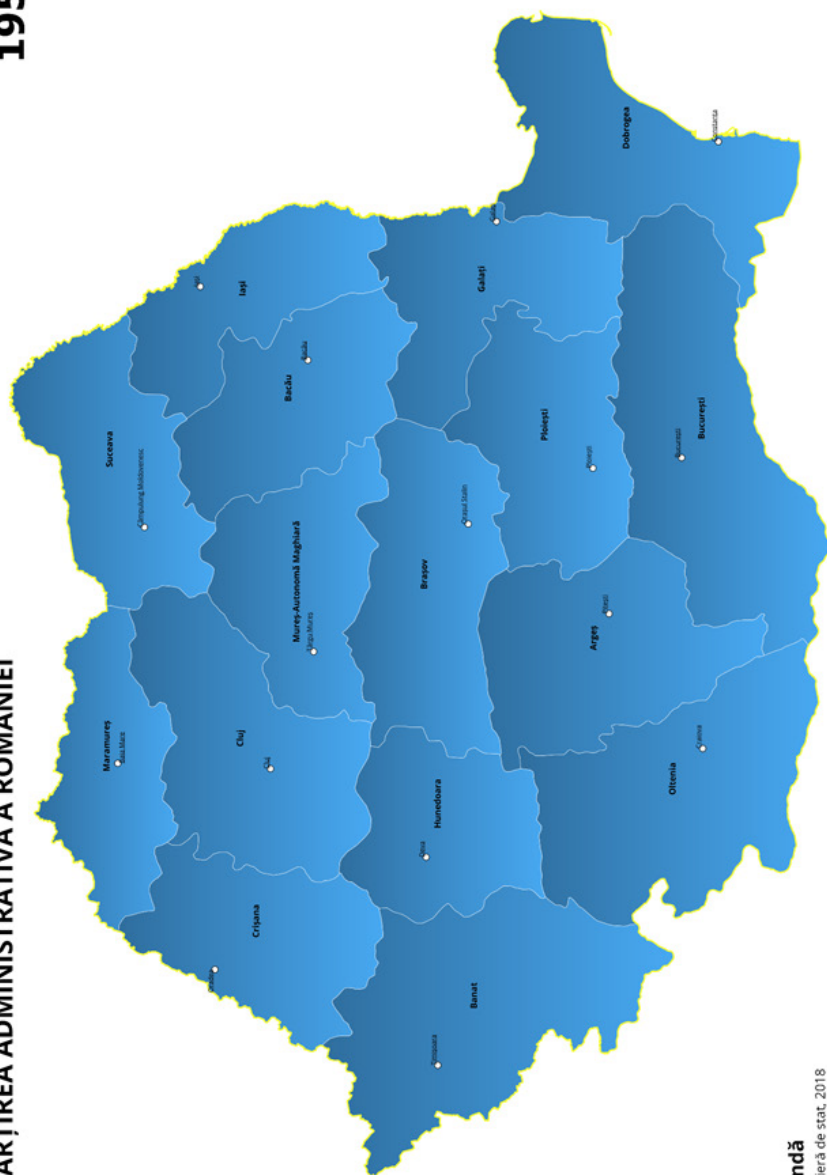
- Declinul rapid al orașelor foste reședință de județ care au devenit reședință de raion (de exemplu: Rădăuți și Bârlad în Moldova, Buzău și Câmpulung Muscel în Muntenia, Lugoj în Banat, Turda și Bistrița în Transilvania, Arad și Zalău în Crișana ș.a.);

- Dezvoltarea moderată a unor orașe mici care au devenit reședință de raion, fără să fi fost înainte reședință de județ (de exemplu: Gura Humorului - Regiunea Suceava, Babadag - Regiunea Dobrogea, Covasna - Regiunea Brașov, Oravița - Regiunea Banat ș.a.);

- Dezvoltarea moderată a unor sate reședință de comună care au devenit reședință de raion (de exemplu: Răcari - Regiunea București, Vânju Mare - Regiunea Oltenia, Cehul Silvaniei - Regiunea Maramureș ș.a.).

ÎMPĂRȚIREA ADMINISTRATIVĂ A ROMÂNIEI

1956

Regiunile și orașele reședință de regiune în anul 1960

Nr. Crt	Denumirea Regiunii	Orașul reședință a regiunii
1	Argeș	Pitești
2	Bacău	Bacău
3	Banat (nume anterior Regiunea Timișoara)	Timișoara
4	Brașov (nume anterior Regiunea Stalin)	Brașov
5	București	București
6	Cluj	Cluj
7	Crișana (nume anterior Regiunea Oradea)	Oradea
8	Dobrogea (nume anterior Regiunea Constanța)	Constanța
9	Galați	Galați
10	Hunedoara	Deva
11	Iași	Iași
12	Maramureș (nume anterior Regiunea Baia Mare)	Baia Mare
13	Mureș - Autonomă Maghiară (nume anterior Regiunea Autonomă Maghiară)	Târgu Mureș
14	Oltenia (nume anterior Regiunea Craiova)	Craiova
15	Ploiești	Ploiești
16	Suceava	Suceava

Sursa: Harta în România, ghid turistic, 1967,
preluat în Studiul 16 - Formarea și dezvoltarea sistemelor de localități, 2014

Între 1945 și 1965 se desfășoară faza de turbulență postbelică determinată de evoluția contradictorie a orașelor⁶, consecință firească a schimbării sistemului de producție și a modificărilor organizării administrative. Turbulența este cauzată de numărul mare de orașe care apar (33) și de numărul celor care dispar (14). Dintre acestea 14, 6 vor reapărea în anul 1968, iar din celelalte doar 2 vor redeveni orașe în anii 2000 (Ștefănești Târg, Răcari), în timp ce 6 au rămas comune până în zilele noastre (Fălciu, Mihăileni, Vama, Filipești Târg, Ostrov și Plenița). Orașele reședințe de regiune cunosc creșteri demografice semnificative (peste 50%).

⁶ Ianoș, I, Tălângă C (1994)

1965: Constituția Republicii Socialiste România din 1965

Principala modificare a constituției era cuprinsă în art. 15 care prevedea că:

„Teritoriul Republicii Socialiste România este organizat în unități administrativ-teritoriale: județul, orașul și comuna.

Capitala Republicii Socialiste România este municipiul București, care este organizat pe sectoare.

Orașele mai importante pot fi organizate ca municipii.”

Intervalul 1965-1968 se caracterizează printr-o evoluție specifică de tip laminar, marcată totuși de evidențierea unor grupuri de orașe (reședințele de regiune) care au înregistrat creșteri economice și demografice mult mai puternice decât restul orașelor românești (Ianoș, Tălângă, 1994).

1968: Legea nr. 2/1968, privind organizarea administrativă a teritoriului RPRP, modificată prin Legea nr. 55/1968;

"Art. 1. Teritoriul Republicii Socialiste România este organizat în unități administrativ-teritoriale: județul, orașul și comuna.

Art. 3. Județul este alcătuit din orașe și comune - unități de bază ale organizării administrativ-teritoriale a țării - în funcție de condițiile geografice, economice și social-politice, etnice și de legăturile culturale și tradiționale ale populației.

Art. 4. Orașul este centrul de populație mai dezvoltat din punct de vedere economic, social-cultural și edilitar-gospodăresc.

Orașele care au un număr mai mare de locuitori, o însemnătate deosebită în viața economică, social-politică și cultural-științifică a țării sau care au condiții de dezvoltare în aceste direcții pot fi organizate ca municipii. Orașele în care își au sediul organele de conducere ale județului sînt orașe-reședință.

Art. 5.

Comuna este unitatea administrativ-teritorială care cuprinde populația rurală unită prin comunitate de interese și tradiții, fiind alcătuită din unu sau mai multe sate, în funcție de condițiile economice, social-culturale, geografice și demografice. Prin organizarea comunei se asigură dezvoltarea economică, social-culturală și gospodărească a localităților rurale.

Satul în care își au sediul organele de conducere ale comunei sînt sate reședință."

Legea reglementa organizarea teritoriului României pe două niveluri: județul, respectiv orașul și comuna.

Teritoriul României era astfel organizat în 39 județe, 236 orașe, 135 comune suburbane, 2705 comune și 13124 sate.

Urmând modelul departamentelor franceze au fost create 39 județe față de cele 50 desființate în 1950 (nu s-au reînființat Câmpulung, Rădăuți, Baia - județul Suceava, Ciuc și Odorhei (incluse în județul Harghita), Caraș și Severin (au devenit un singur județ), Turda, Târnava Mare, Târnava Mică și Făgăraș (actual incluse în județele Alba, Mureș, Sibiu și Brașov), Someș (inclus în Cluj și Maramureș), Dorohoi (în județul Botoșani), Roman (în Neamț), Tutova și Fălciu (incluse în Vaslui), Tecuci (împărțit între Galați și Bacău), Râmnicu Sărat (inclus în Vrancea și Bacău), Muscel (inclus în Argeș), Romanați (în Olt) și Vlașca (în Ilfov)(Săgeată, 2004).

Unul dintre argumentele acestei împărțiri era că județele ar reprezenta structuri funcționale bazate pe complementaritatea economică a resurselor. Din punct de vedere al suprafeței, județele nu mai variaua așa de mult. Cel mai fragmentat județ a devenit Ilfov cu 125 comune. A fost reglementată, de asemenea, organizarea orașelor mari ca municipii.

Evoluția organizării administrative a României s-a împărțit, post 1950, în două etape:

– 1950-1968, organizarea după modelul sovietic, cu o restrângere treptată a numărului de regiuni în care era împărțit teritoriul: 1950 - 28 regiuni, 1952 - 18 regiuni, 1956 - 16 regiuni;

– 1968-prezent, organizarea după modelul istoric, cu o creștere treptată a numărului de județe în care era împărțit teritoriul: 1968 - 39 județe și Municipiul București, 1981 - 40 județe și Municipiul București cu Sectorul Agricol Ilfov, 1996 - 41 județe și Municipiul București.

Între 1968 și 1980 se conturează o fază de tranziție ce a debutat prin măsurile directe întreprinse pe linie de stat privind organizarea administrativ-teritorială. Astfel, în anul 1968 este marcat primul moment critic în evoluția sistemului urban românesc caracterizat prin:

- Diminuarea rolului marilor orașe ca urmare a restricțiilor
- Debutul exploziei demografice și economice a noilor reședințe de județ prin accelerarea (între 1968 și 1990 noile reședințe de județ și-au triplat numărul de locuitori),
- Declararea a 52 de orașe noi.

1981: Decretul nr. 15/1981 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea organizării administrative a teritoriului Republicii Socialiste România

Județele Ilfov și Ialomița au fost reorganizate în următoarele unități administrativ-teritoriale:

- Județul Giurgiu, cu reședința în municipiul Giurgiu;
- Județul Ialomița, cu reședința în municipiul Slobozia;
- Județul Călărași, cu reședința în municipiul Călărași.

Astfel au fost înființate Județele Călărași și Giurgiu, restul teritoriului județului Ilfov fiind declarat Sector agricol, subordonat Capitalei. O altă modificare a fost reprezentată de trecerea comunelor Butimanu, Niculești, Crevedia, Ciocănești, Tărtășești, Brezoele și Slobozia Moară, din componența fostului județ Ilfov, la județul Dâmbovița.

După anul 1980, se remarcă a patra etapă de evoluție caracterizată ca fiind una de turbulență. Se diferențiază un număr crescând de grupări de orașe cu un comportament similar în fiecare categorie. Declararea a 23 de orașe în 1989 a fost drept scop echilibrarea noilor fenomene socio-economice la nivel regional generate de politica de industrializare forțată și de a consolida unele sisteme urbane județene (Buzău, Călărași, Brăila, Giurgiu)(Ianoș, Tălângă 1994).

1989: Legea nr. 2/1989 privind îmbunătățirea organizării administrative a teritoriului Republicii Socialiste România

„Art. 4. Teritoriul Republicii Socialiste România este organizat în unități administrativ-teritoriale: județul, municipiul, orașul și comuna.

Art. 5. Capitala Republicii Socialiste România este municipiul București, care este organizat pe sectoare.

Sectorul agricol Ilfov este subordonat municipiului București.

Delimitarea sectoarelor municipiului București, inclusiv a Sectorului agricol Ilfov, se face prin decret al Consiliului de Stat.

Art. 6. Județul este unitatea administrativ-teritorială alcătuită din municipii, orașe și comune - unități de bază ale organizării administrativ-teritoriale a țării.

Organizarea județelor se face în funcție de condițiile geografice, economice și social-politice.

Județul asigură dezvoltarea armonioasă din punct de vedere economic, social-cultural și edilitar-gospodăresc a municipiilor, orașelor și comunelor.”

Actul normativ a abrogat Legea nr. 2/1968, cu modificările ulterioare.

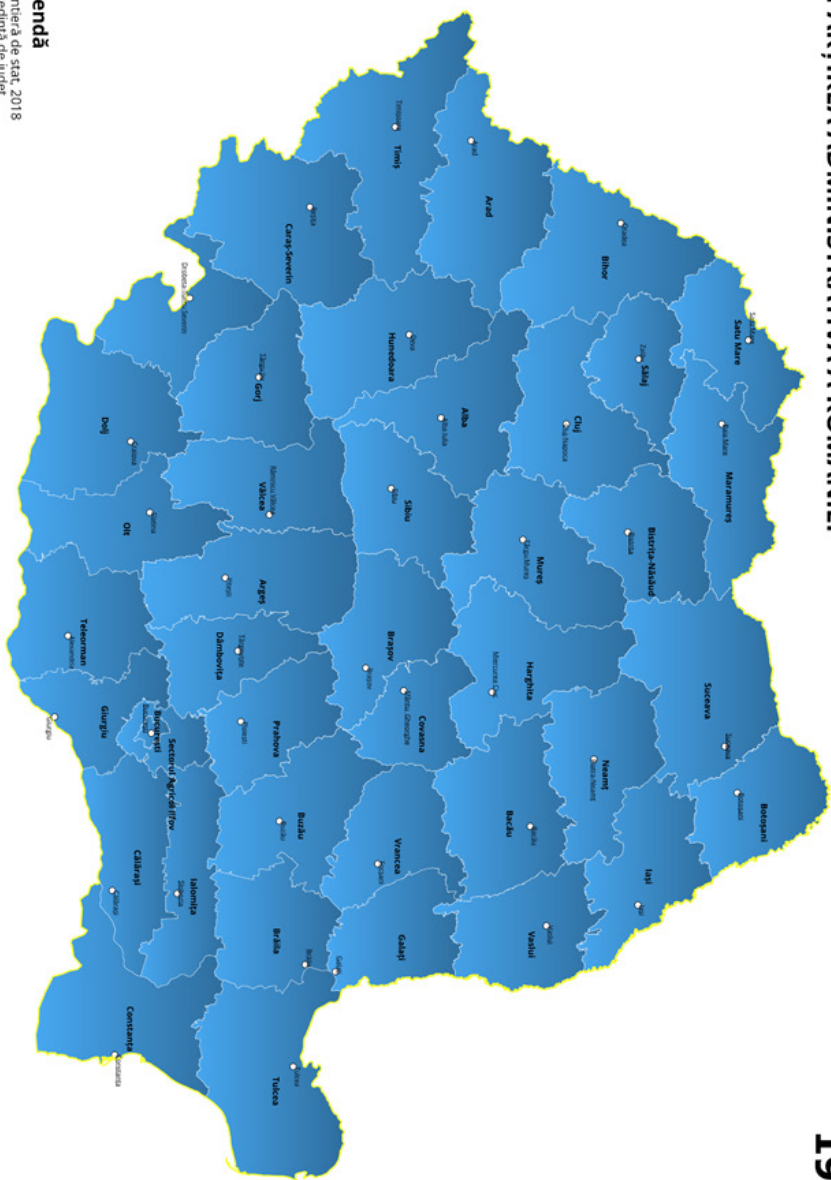
A fost micșorat numărul comunelor, prin reorganizări (cele 2364 comune înscrise în anexe reprezintă 85% din numărul comunelor existente în anul 1968) și a crescut numărul orașelor (cele 204 orașe înscrise în anexe reprezintă cca. 8% în plus față de numărul orașelor existente în anul 1968).

Au fost reluate prevederile referitoare la Sectoarele Municipiului București și a S.A.I.

ÎMPĂRȚIREA ADMINISTRATIVĂ A ROMÂNIEI

1981

Legendă
 — Frontieră de stat, 2018
 o Localități de județ
 ■ Județ

1990: Decret Lege al CFSN NR. 38/20 ianuarie 1990 privind abrogarea Legii nr. 2/1989 referitoare la organizarea administrativă a teritoriului țării

Teritoriul țării este organizat în 41 de județe la care se adaugă municipiul București.

Decretul Lege este un act normativ de urgență, care legiferează “până la stabilirea unei noi legi de organizare administrativă a teritoriului României” (până în anul 2018 nu a fost promulgată legea de organizare administrativă a teritoriului). El abrogă Legea nr. 2/1989 și repune în vigoare Legea nr. 2/1968 (care fusese abrogată prin legea din 1989), având următoarele consecințe: prevederile referitoare la transformarea a 23 comune în orașe rămân valabile (nu există surse oficiale pentru a stabili dacă aceste prevederi au fost respectate); sunt abrogate prevederile din Legea nr. 2/1968 referitoare la comunele suburbane ale municipiilor și orașelor (prevederi abrogate implicit prin Legea nr. 2/1989, acum fără valabilitate), astfel toate comunele primesc același statut juridic; se abrogă prevederile Legii nr. 2/1989 referitoare la orașele și comunele care fac parte din Municipiile Constanța și Petroșani.

Ca urmare a fost modificată Anexa la Legea nr. 2/1968, inclusiv definițiile ambigue din legea veche, fără a fi revizuite.

1991: Constituția României

„Art. 3 (3) Teritoriul este organizat, sub aspect administrativ, în comune, orașe și județe. În condițiile legii, unele orașe sunt declarate municipii.”

1997: Legea nr. 50/1997 pentru modificarea articolului 126 din Legea administrației publice locale nr. 69/1991, republicată

„De la data intrării în vigoare a prezentei legi și până la noua organizare administrativ-teritorială a țării, sectorul agricol Ilfov va avea statut de județ, cu denumirea Județul Ilfov, având reședința în municipiul București.”

Astfel a fost reînființat județul Ilfov, în limitele fostului Sector Agricol Ilfov, acesta fiind scos de sub tutela Municipiului București (Vasilescu B, 2013).

2007: Aderarea României la Uniunea Europeană

După anul 2007 au fost înregistrate o serie de provocări la care autoritățile publice de la nivel central și local au fost nevoite să asigure răspuns:

- A apărut cel de al treilea element pe care autoritățile publice trebuie să îl gestioneze - pe lângă pe lângă activitățile de administrare a teritoriului și amenajarea teritoriului, apare politica de coeziune și dezvoltarea regională prin care se acordă o atenție sporită limitării disparităților inter-regionale. Totodată, atenția transcede limitelor naționale și aspectele de dezvoltare a regiunilor din România sunt raportate și la nivelul de dezvoltare a regiunilor de la nivel european.

Criza economică - care a condus la adâncirea problemelor orașelor cu activități economice limitate.

- Orientare către coeziune teritorială și dezvoltare regională - orașele sunt văzute ca motoare ale dezvoltării economice, apariția conceptului de zonă urbană (ca efect al expansiunii urbane), mobilitatea urbană, process de re-orientare a politicii de amenajare a teritoriului

- Atenție pentru protejarea elementelor de patrimoniu natural și cultural

- Eforturi pentru echiparea cu infrastructura de bază a localităților din România

- Îmbunătățirea infrastructurii rutiere conective (autostrăzi, DN, DJ)

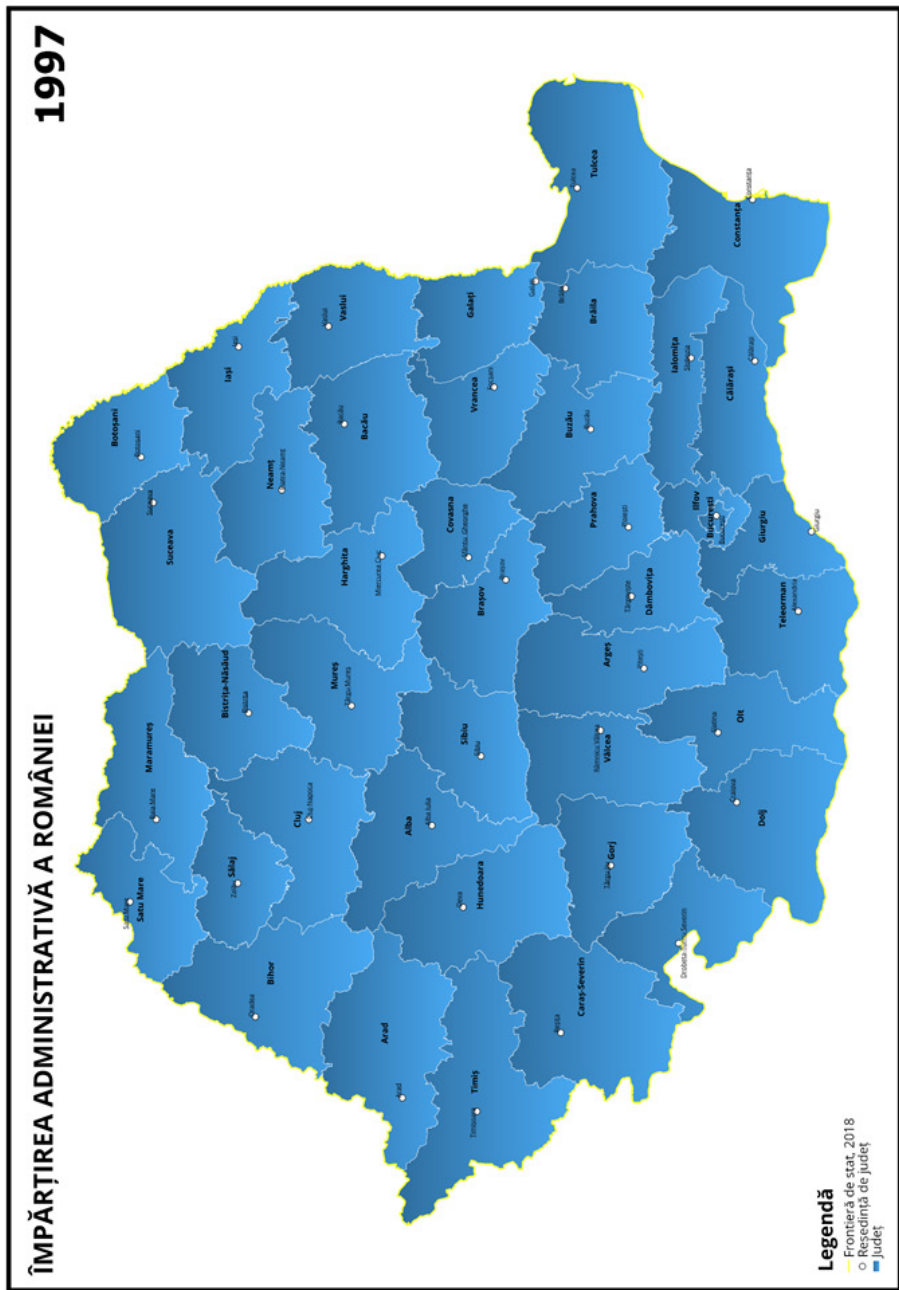
- Continuarea migrației externe

- Integrare la nivel European

- Creșterea cooperării transnaționale (SUERD) și transfrontaliere.

- Disparități majore inter și intra-regionale.

- Necesitatea regionalizării și descentralizării (schimbarea opticii de planificare, trecerea de la o abordare centralizată și strategică la o abordare centrată pe nivelul local (inclusiv pe cetățean) și operațională.

EVOLUȚII POST 1990

Procesul de restructurare a economiei românești după anul 1990, generat de declinul activităților industriale, a afectat profund orașele României, atât orașele mici și mijlocii cu activități mono-industriale, dar și centre urbane mari, cu tradiții industriale. Diminuarea numărului locurilor de muncă în întreprinderile industriale, în condițiile în care numărul locurilor de muncă în activități terțiare nu a crescut suficient de mult pentru a absorbi forța de muncă din industrie, a făcut ca România să se confrunte cu un fenomen de migrație definitivă a populației de la oraș la sat, cu un număr din ce în ce mai mare a plecărilor la muncă în străinătate și cu o migrație de week-end a unei părți a populației urbane, la care se adaugă cei care practică o agricultură de subzistență.

În prezent municipiile reședință de județ au un nivel superior de dotare și echipare, de locuire și în general de nivel de trai în comparație cu restul orașelor și municipiilor. Acestor municipii le-au fost distribuite cu prioritate investiții în perioada 1968-1989, astfel că au înregistrat și cele mai intense sporuri de populație în acea perioadă și în primii ani după 1990. În ultimii ani, reședințele de județ și-au diversificat profilul funcțional, sectorul serviciilor ajungând egal ca importanță sau chiar mai important decât cel industrial.

Deși nu toate orașele României sunt centre economice dinamice, o parte dintre acestea au înregistrat o evoluție pozitivă în ultimii ani, care depășește granițele lor administrative. Practic, ele fac parte din zone urbane funcționale care pot contribui la creșterea gradului de coeziune teritorială prin atenuarea disparităților rural-urban la nivelul teritoriilor respective.

După anul 1990, principala tendință privind evoluția unităților administrativ-teritoriale o constituie accentuarea gradului de fragmentare la nivel local, prin multiplicarea numărului de comune, orașe și municipii.

- Astfel: a) unele comune au fost înființate prin desprinderea acestora din comunele existente, în unele cazuri pe baza antecedentelor istorice; b) unele comune au fost declarate orașe; c) unele orașe au fost declarate municipii în condițiile îndeplinirii parțiale a indicatorilor minimali ai statutului urban, potrivit Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități, cu modificările și completările ulterioare.

- Legea nr. 2/1968 nu a mai fost republicată din anul 1981, dar a fost modificată prin aproximativ 200 de legi de modificare, majoritatea fiind adoptate după anul 1989.

În România, pe baza Cartei Verde a Dezvoltării Regionale, elaborată în 1997, județele au fost ierarhizate pornind de la o serie de indici sectoriali și globali, sociali, economici și de fluxuri, în urma analizelor rezultând 8 regiuni de dezvoltare. Acest proces a avut două etape: identificarea județelor vecine cu profiluri sociale și economice similare (15 subregiuni), urmat de asocierea grupărilor de județe rezultate anterior pe baza relațiilor funcționale dintre județe în cele 8 regiuni de dezvoltare, care corespund NUTS 2. Trebuie menționat, de asemenea, faptul că, în compunerea regiunilor pornind de la subregiuni, s-a ținut cont și de criteriul complementarității resurselor. Cele 8 regiuni de dezvoltare au fost grupate în 4 macroregiuni (NUTS 1), cu rol exclusiv statistic.

Până în acest moment politica regională în România a fost implementată doar prin instrumentele specifice politicii de coeziune a UE (fondurile structurale și programe operaționale), fără o suficientă susținere prin alte politici ale Guvernului sau administrației publice locale. În 2013, Guvernul a aprobat un memorandum cu privire la adoptarea măsurilor necesare pentru demararea procesului de regionalizare-descentralizare în România, procesul fiind amânat ulterior după numeroase dezbateri ale proiectului legii privind stabilirea unor măsuri de descentralizare a unor competențe exercitate de unele ministere și organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și a unor măsuri de reformă privind administrația publică.

Reforma administrativă și procesul de descentralizare creează premisele, prin atribuirea competențelor și resurselor necesare, pentru ca autoritățile administrației publice locale să devină actorii principali în inițierea și susținerea politicii de dezvoltare regională. Prin aceasta reformă atât

Guvernul cât și autoritățile publice locale vor putea participa împreună ca parteneri în implementarea ansamblului de politici de dezvoltare regională.

În ceea ce privește planificarea teritorială, dacă în jurul anilor 2000 au fost elaborate 5 din cele 6 secțiuni specializate ale Planului de Amenajare a Teritoriului Național (cu scopul de a asigura o dezvoltare teritorială echilibrată și pentru a fundamenta investițiile publice) la nivel local apar noi instrumente strategice - planuri integrate de dezvoltare

urbană (2007-2013), strategii de dezvoltare urbană (2014-2020), strategii de dezvoltare metropolitană/periurbană și planuri de mobilitate urbană (Legea nr. 350/2001 - prin modificările aduse de Legea nr. 190/2013). De asemenea, la nivel național a fost elaborată Strategia de Dezvoltare Teritorială a României. Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul - Strategia de dezvoltare teritorială a României este documentul programatic pe termen lung prin care sunt stabilite liniile directoare de dezvoltare teritorială a României, bazat pe un concept strategic, precum și direcțiile de implementare pentru o perioadă de timp de peste 20 de ani, la scară regională, interregională, națională, cu integrarea aspectelor relevante la nivel transfrontalier și transnațional.

Strategia de dezvoltare teritorială a României este documentul care stă la baza întregului sistem de planificare spațială (amenajarea teritoriului și urbanism) la nivel național fundamentând documentele strategice de nivel regional, județean și local (strategii de dezvoltare teritorială, planuri de amenajarea teritoriului, planuri de dezvoltare regională) și documentațiile operaționale (planuri de urbanism), precum și celelalte strategii de dezvoltare de la nivel național cu relevanță și impact teritorial. SDTR va asigura cadrul strategic prin care să se asigure o abordare coordonată a programelor cu finanțare europeană cu cele cu finanțare națională. SDTR se află în acest moment în procedură de parlamentară de aprobare prin lege - Camera Deputaților, cameră decizională.

II. PROIECTE, MANIFESTĂRI ȘI ACȚIUNI ORGANIZATE DE AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE ÎN ANUL 2018

Acest capitol reprezintă o selecție a informațiilor puse la dispoziție de către autoritățile administrației publice locale și se referă la acțiunile organizate pentru celebrarea Centenarului Marii Uniri și a Primului Război Mondial de către toate consiliile județene și alte autorități ale administrației publice locale de la nivelul unor municipii, orașe și comune, inclusiv cele organizate de Primăria Municipiului București.

1 Decembrie 2018: Ziua Națională a României. 100 de ani de la Marea Unire

În urmă cu 100 de ani, în cadrul Marii Adunări de la Alba-Iulia, a fost votată unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului, cu România, dând naștere astfel unui singur stat național. Începând cu anul 1990, prin Legea nr. 10 din 31 iulie 1990, ziua de 1 decembrie a devenit zi națională și sărbătoare publică în România.

În anul 2018, Ziua Națională a României și împlinirea a 100 de ani de la Marea Unire au fost sărbătorite pe tot teritoriul României. Pentru a celebra efortul susținut de-a lungul timpului al întregului popor de a înfăptui Marea Unire, autoritățile locale din fiecare oraș mai mare sau mai mic, primăriile de comune au organizat parade militare, concerte de muzică populară, concerte în aer liber, expoziții, dar și alte evenimente.

BUCUREȘTI

În Capitală, manifestările de Ziua Națională au început cu o ceremonie militară și religioasă de depunere de coroane și jerbe de flori la Mormântul Ostașului Necunoscut, din Parcul Carol I. Tot cu această ocazie a fost organizată o grandioasă paradă militară, la care au participat aproximativ 4.000 de militari cu peste 200 de mijloace tehnice și 50 de aeronave. În cadrul defilării din Piața Arcul de Triumf, au participat și 500 de militari din mai multe țări aliate sau parteneri.

ALBA IULIA

În orașul unde s-a înfăptuit Unirea, Alba Iulia, evenimentele ocazionate de Centenar au început încă din data de 29 noiembrie. Celebrarea Centenarului a debutat în Sala Unirii din Alba Iulia cu ședința solemnă de Guvern dedicată Zilei Naționale a României în anul Centenarului Marii Uniri.

Clădirea este un simbol și templu al României Mari, unde s-a hotărât și semnat actul Marii Uniri. În data de 1 decembrie orașul a găzduit o impresionantă paradă militară la care au participat peste 1600 de soldați, 150 de vehicule și 23 de aeronave. La eveniment au fost prezenți Președintele României, membrii Familiei Regale, și mai mulți comisari europeni. Tot în această zi a fost inaugurat Monumentul Unirii și Podul Unirii, care face legătura între monument și Catedrala Reîntregirii, în

care au fost încoronați Regii Ferdinand și Maria. Aproape 100.000 de oameni din toate colțurile țării au ales să sărbătorească Centenarul la Alba Iulia.

TIMIȘOARA

Pe lângă spectacolele specifice, ceremoniile religioase și militare, primăria municipiului Timișoara a dat o notă personală sărbătorii prin parada tramvaielor de epocă ce s-au perinda pe străzile urbei întreaga zi. Astfel, în data de 1 decembrie 2018, toți cei prezenți au putut admira pe străzile orașului tramvaiul tras de cai, tramvaiul istoric „Gemenele” (originalul din 1927) și tramvaiul turistic, cu care s-au și putut plimba pe unul dintre trasee preț de câteva ore bune.

IAȘI

Manifestările organizate de Primăria Municipiului Iași cu ocazia Zilei Naționale au debutat în piațeta Palatului Culturii cu un concert de muzică populară „*Noi suntem români*”. În continuare cei prezenți au putut participa la ceremonia religioasă organizată de Mitropolia Moldovei și Bucovinei și Episcopia Romano-Catolică, urmată de depunerea de coroane la statuia domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt și defilarea forțelor armate. Pe lângă spectacole specifice, la Primăria Municipiului Iași a avut loc lansarea mapei filatelice dedicate Centenarului Marii Uniri, proiect realizat de Romfilatelia. Ziua s-a încheiat cu retragerea cu torțe a militarilor pe traseul Muzeul Unirii - Pietonalul Ștefan cel Mare și Sfânt - Palatul Culturii și intonarea imnului național al României în fața Palatului Culturii. La Palatul Roznovanu, în cadrul unei evenimente dedicat Zilei Naționale a României au fost lansate trei volume „*Iași, Oameni ai Cetății*”, pentru domeniile arte plastice, literatură și artă dramatică.

BRAȘOV

La Brașov, programul dedicat Marii Uniri a început cu o paradă militară în centrul orașului și cu o ceremonie de depunere de coroane la Monumentul Soldatului Necunoscut, din Piața Unirii. Îmbrăcați în straie de sărbătoare, junii brașoveni au coborât în Piața Sfatului, unde au încins Hora Junilor și Hora Unirii. Pe seară, Brigada 2 Vânători de Munte „Sarmizegetusa” Brașov a defilat cu torțele aprinse în centrul vechi al orașului. Îmbrăcată în lumini de sărbătoare Piața Sfatului a găzduit spectacole de dansuri și ‘muzică populară, atât românești, cât și ale minorităților germană, maghiară și elenă. Ziua de 1 Decembrie s-a

încheiat cu retragerea cu torțe a Brigăzii 2 Vânători de Munte și cu un spectacol cu foc de artificii pe de Dealul Cetății.

CLUJ-NAPOCA

În municipiul Cluj-Napoca evenimentele dedicate Marii Uniri au durat două zile și s-au desfășurat în mai multe locuri din zona centrală: Piața Mihai Viteazul, Piața Avram Iancu, Piața Unirii, pe Bulevardul Eroilor și la Cinema Florin Piersic. Astfel, pe lângă ceremonii religioase și militare, depuneri de coroane, concert, artificii, lumini, videoproiecții și animație stradală, cei care au ales să sărbătorească Centenarul la Cluj-Napoca, s-au putut bucura și de intrări gratuite la filmul documentar „Marea Unire, România 100 de ani” și „Moromeții 2”.

CONSTANȚA

De Ziua Națională a României, municipiul Constanța, asemeni întregii țări, a îmbrăcat straie de sărbătoare. Bulevardul Alexandru Lăpușeanu a fost centrul atenției celor prezenți, fiind locul unde au avut loc defilarea structurilor militare, a poliției, pompierilor și jandarmilor. Spre deosebire de alți ani, pentru prima dată, în cadrul paradei a defilat și un pluton care a reprezentat Direcția Generală Poliția Locală Constanța, dar și trei autospeciale din cele 25 din dotarea instituției.

Includerea Poliției Locale în parada de anul acesta a fost o încununare a eforturilor depuse de reprezentanții instituției pentru transformarea și modernizarea ei.

ORADEA

Pentru sărbătorirea Centenarului Marii Uniri, pe lângă spectacolele specifice, ceremoniile religioase și militare, primăria Municipiului Oradea a organizat o deplasarea cu un tren special CFR pe itinerarul Oradea - Cluj Napoca - Alba Iulia și retur. Activitatea a fost realizată în colaborare cu Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria” - Filiala Bihor și cu alte asociații și fundații cultural patriotice din Oradea în cadrul acțiunii „*Marșurile spre Alba Iulia la Centenar*”.

În continuare, veți regăsi o selecție a acțiunilor organizate pentru celebrarea Centenarului Marii Uniri și a Primului Război Mondial de către toate consiliile județene și alte autorități ale administrației publice locale de la nivelul unor municipii, orașe și comune, inclusiv cele organizate de Primăria Municipiului București pe parcursul anului 2018:

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Primăria Municipiului București a organizat pe întreg parcursul anului 2018 o serie de evenimente și proiecte de anvergură pentru a sublinia importanța Centenarului.

S-au organizat de către primărie, teatre, muzee și alte instituții culturale din București expoziții tematice, spectacole și evenimente culturale, au fost lansate filme documentare dedicate evenimentelor Primului Război Mondial și Marii Uniri, emisiuni filatelice, albume și cărți.

Printre proiectele Bucureștiului pentru sărbătorirea Centenarului Marii Uniri amintim cele patru monumente dedicate generației care a contribuit la înfăptuirea Marii Uniri: **statuia ecvestră a Regelui Ferdinand I, statuia Reginei Maria, statuia lui Ion C. Brătianu**, precum și cea a lui **Henri Mathias Berthelot**.

Evenimente relevante:

- **Poveștile României**, proiect organizat de Teatrul de animație „ȚÂNDĂRICĂ”, desfășurat în perioada iunie-decembrie 2018 ce a propus readucerea în prim plan a principalelor personalități românești care au influențat decisiv istoria națională și internațională datorită creațiilor și inovațiilor lor prin crearea unor povești cu caracter dramatic.
- **Teatrul de Animație în România** - Album Centenar lansat la data de 1 decembrie 2018 a reunit elementele fundamentale conservării și promovării teatrului de păpuși din România reunite într-un album aniversar, care va conține cele mai reprezentative fotografii și informații ale peisajului teatral de animație național.
- Spectacolul de teatru **România dodoloață**, organizat de Teatrul Ion Creangă, pe parcursul perioadei 26 ianuarie -23 decembrie 2018, un amplu program cultural pentru copii, ce s-a desfășurat în mai multe parcuri și școli din capitală.

- Spectacolul **„Regina Maria”**, pus în scenă la Teatrul Mic, în luna noiembrie 2018 a adus în prim plan eforturile depuse de Regina Maria la Paris în cadrul Conferinței de Pace pentru întregirea teritorială a țării noastre.

- În perioada 10 - 20 septembrie 2018 s-a desfășurat **Festivalul Capitalelor Națiunilor Centenare**. Festivalul a cuprins manifestări din zona artelor plastice, teatrului, muzicii, gastronomiei și al literaturii celor 7 țări europene care sărbătoresc 100 de ani de la independența națiunii lor: Polonia, Austria, Cehia, Slovacia, Republica Moldova, Ungaria, Letonia, Lituania, Estonia.

- Seria **„Scriitorii Centenarului”**, proiect desfășurat în perioada 15 ianuarie -15 decembrie 2018, și-a propus publicarea și distribuirea edițiilor realizate în programele de restituire filologică ale Fundației Naționale pentru Literatură a Academiei Române.

- Filmele documentare **„Memoria cinematografică a Marelui Război și Marii Uniri** (seria I și seria II), **„Eroi evrei pe frontul Primului Război Mondial”** și **„Artiști plastici evrei în timpul Primului Război Mondial”**, prezentate în cadrul expoziției până în decembrie 2018, au fost realizate în colaborare cu Asociația pentru educație - TEOFOR. Au fost lansate în zilele de 25 ianuarie 2018, 16 februarie 2018 și 9 martie 2018 și au fost prezentate timp de 2 luni fiecare, în cadrul expoziției **Fizionomii unificatoare**.

- **AUTOCORECT** Redăm limba română românilor. Implementarea unei funcționalități de tip Auto Corect într-o extensie Google Chrome pentru a semnaliza greșelile de scriere în timp real, în parteneriat cu Academia Română, Universitatea București.

- **100 de ani de la Unirea Basarabiei cu România**. Schimb de experiență desfășurat în luna iulie 2018 și masă rotundă cu participarea a 10 bibliotecari din Republica Moldova, invitați de către Biblioteca Metropolitană București.

- **Cuvânt pentru Unirea Neamului Românesc** O poveste adevărată - Documentar online, conținând „cuvintele de aur” rostite de Marii Oameni ai Unirii, însoțite de 300 de fotografii unicate, prelucrate digital pentru a fi mărite la orice dimensiune. Materialul are rolul de a fi descărcat gratuit de toate entitățile care realizează proiecte culturale în anul Centenar.

JUDEȚUL ALBA

Simpozionul Internațional „Conferința de pace de la Paris și tratatele de pace, 1919-1920”

Data desfășurării: 3 - 7 iunie 2018

Organizator: Consiliul Județean Alba, Muzeul Național al Unirii în colaborare cu Universitatea 1 Decembrie 1918 din Alba Iulia.

Simpozionul a avut ca scop principal prezentarea demersurilor istoriografice, care au schimbat viziunea asupra evenimentelor de cumpănă din anii 1918-1920. Conferința de la Paris și tratatele de pace din 1919-1920 au avut un rol determinant în trasarea granițelor europene, influențând decisiv evenimentele din secolele XX, XXI.

Simpozionul a creat un spațiu de dialog între specialiști români și străini, care au discutat, într-o cheie modernă, subiecte încă sensibile, precum retrasarea frontierelor Ungariei după Tratatul de la Trianon.

A fost organizată o expoziție în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe, constând în expunerea, în premieră la Alba Iulia a Tratatului de la Trianon și a altor documente importante referitoare la conferința de pace.

Zborul Unirii

Data desfășurării: noiembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Alba, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia în parteneriat cu Consiliul Județean Bacău, Primăria Bacău și Primăria Municipiului Blaj.

Evenimentul a reconstituit Zborul

Unirii efectuat pe traseul Bacău-Blaj în data de 23 noiembrie 1918.

Atunci, mergând către Câmpia Libertății de la Blaj, locotenentul Vasile Niculescu și căpitanul Victor Precup au transportat acte oficiale de mare importanță pentru înfăptuirea actului Unirii. La întoarcere aceștia aveau de dus românilor de peste munți și guvernului României aflat în Moldova o veste mult așteptată: hotărârea entuziastă de unire a Transilvaniei cu România...”O unire pentru totdeauna!”

Reconstituirea Marii Adunări Naționale de la 1 decembrie 1918

Data desfășurării: 1 decembrie 1918

Organizator: Consiliul Județean Alba

Pe 1 decembrie 2018, ora 12: 00, la fel ca în urmă cu 100 de ani, Vasile Goldiș „însuși” a dat citire Rezoluției Unirii în Sala Unirii, în prezența unor personalități și a delegaților oficiali. Au fost prezentate peste 20 de costumații specifice epocii și „țărani”, urmărindu-se cât mai multe elemente de autenticitate.

Sesiunea Științifică, Unitate, continuitate și independență în istoria poporului român. 100 de ani de la Marea Unire

Data desfășurării: 26 - 29 noiembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Alba

Evenimentul a reunit cei mai importanți specialiști din domeniul istoriei din România care au avut ca temă principală de cercetare actul de la 1 decembrie 1918. Sesiunile au fost deschise publicului larg, iar lucrările vor fi publicate în cele două anuare științifice ale muzeului și în „Apulum”, o revistă prestigioasă, care va ajunge la a 55-a ediție.

Inaugurarea Sălii Unirii. 100 de ani de la Marea Unire

Data desfășurării: 30 noiembrie - 2 decembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Alba

Sala Unirii din Alba Iulia este un simbol al României Mari, al evenimentului din 1 decembrie 1918, fiind locul în care s-a semnat Actul Unirii Transilvaniei, Banatului, Maramureșului și părților ungurești cu România. Construită în 1900, a servit drept casină militară, loc de festivități și recepții ale armatei austro-ungare. La 1 decembrie 1918 a fost aleasă ca loc de desfășurare a lucrărilor Marii Adunări Naționale pentru că era cea mai spațioasă clădire din oraș, singura ce putea să adune sub acoperișul său pe cei 1228 de delegați ai națiunii române.

Festivalul Românilor de Pretutindeni

Data desfășurării: 12 - 15 iulie 2018

Organizator: Consiliul Județean Alba, Centrul de Cultură „Augustin Bena”

Un concept de tip multi - art, care a creat o punte între cultură și educație printr-o formă directă de exprimare, facilitând accesul la cultură. Obiectivele festivalului au constat în: realizarea de expoziții, târguri, lansări de carte și diferite materiale multimedia, spectacole, concerte, colocvii, simpozioane; promovarea și valorificarea diversității și multiculturalității, ca formă de definire a identităților indivi-

duale; mediatizarea activităților principale pe plan local, național și internațional; stabilirea și dezvoltarea unor relații de colaborare cu instituții culturale și de învățământ din țară și de peste hotare; educarea și formarea cultului pentru valorile reale ale patrimoniului cultural.

Simpozionul Internațional de Sculptură în Marmură „100 - The Touch of Time”

Data desfășurării: 22 aprilie - 22 mai 2018

Organizator: Primăria Municipiul Aiud

La eveniment au participat șapte sculptori de renume internațional: Ciprian Hopârtean (România), Andrej Mitevski (Macedonia), Djordje Cpajak (Serbia), Kamen Tanev (Bulgaria), Odysseas Tosounidis (Grecia), Valerian Jikia (Georgia) și Viktor Kopach (Belarus). Aceștia au sculptat blocuri de marmură de aproximativ 2 metri cubi, lucrări monumentale, menite să aprecieze măreția momentului de la 1918, care au rămas în patrimoniul Municipiului. Artiștii au lucrat într-un spațiu liber (zona Cartodrom), deschis vizitatorilor. Primăria și Consiliul Local Aiud au propus ca tema să fie „Unirea”, evenimentul sărbătorind Centenarul Marii Uniri.

Anuarul „Astra Sabesiensis”

Data desfășurării: iulie - decembrie 2018

Organizator: Primăria Municipiul Sebeș

Primul anuar științific al Asociațiunii ASTRA, a găzduit, ca și în anii precedenți, un număr tematic dedicat istoriei Primului Război Mondial și Marii Uniri (pentru mai multe detalii, a se vedea: astrasebesbolg.wordpress.com). Proiectul de publicare a unor volume dedicate istoriei Primului Război Mondial și Marii Uniri, urmărește obiectivele de realizare a unor instrumente de lucru specifice istoriei culturale, surprinderea și valorificarea unor aspecte de istorie trăită, necunoscute până în prezent, care vor contribui la cunoașterea diferitelor ipostaze ale Primului Război Mondial și ale Marii Uniri, emoțiilor, trăirilor celor implicați, ilustrate de sursele epocii (surse vizuale, presă, corespondență, jurnale și memorialistică etc.). S-au publicat următoarele titluri: Țara Năsăudului în Primul Război Mondial: aspecte demografice, sociale și culturale, semnat Iuliu-Marius Morariu și Marele Război în memorialistica românilor din Sebeș, semnat Mihai-Octavian Groza.

JUDEȚUL ARAD

Școala de Vară a Societății de Științe Istorice din România

Data desfășurării: 19-24 iulie 2018

Organizator: Consiliul Județean Arad

Evenimentul a avut drept scop diseminarea rolului avut de orașul și județul Arad în pregătirea Marii Uniri. Au participat profesori universitari și din învățământul preuniversitar din toată România, care timp de o săptămână au susținut prelegeri, conferințe și au vizitat obiective istorice și turistice arădene. În cadrul evenimentului a fost lansat volumul „Dicționarul localităților arădene” și a fost prezentată harta digitală cu monografiile de localitate din județul Arad în vederea predării elementelor de istorie locală la orele de curs.

Sesiunea internațională de comunicări științifice „Arad - capitala politică a Marii Uniri”

Data desfășurării: 30 noiembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Arad

A fost lansat cel de-al IV-lea volum din seria „Analele Aradului”. La manifestările legate de sărbătorirea Centenarului Marii Uniri au participat și descendenții celor care au participat, cu credenționale, la Marea Adunare Națională de la 1 Decembrie 1918 de la Alba Iulia, din județul Arad.

JUDEȚUL ARGEȘ

Flacăra Centenarului Marii Uniri

Data desfășurării: 23 ianuarie 2018

Organizator: Consiliul Județean Argeș și instituțiile de cultură subordonate, sub egida „Respect pentru Valorile Naționale”

Flacăra a fost aprinsă pentru prima dată la Muzeul Viticulturii și Pomiculturii Golești, jud. Argeș, argumentele ținând atât de rolul familiei Golești în istoria României, cât și de faptul că în acest muzeu se găsește tronul pe care au stat Regii României, dar și biroul lui Carol I și o caleașcă aparținând Casei Regale. Evenimentul a fost realizat în parteneriat cu Academia Română și DACIN SARA. La eveniment au participat academicieni, regizori și actori emblematici ai cinematografului românesc, scriitori, oameni de presă, precum și reprezentanți ai autorităților publice locale și județene. Deloc întâmplător, pe 9 Mai 2018 Flacăra Centenarului a plecat de la Golești spre Iași, un gest simbolic care a fost realizat de Asociația Comunelor din România și a fost depusă, în aceeași zi, în mai multe localități din țară, pe traseul Argeș - Iași.

Reenactment: trupe militare din Primul Război Mondial

Data desfășurării: 9 mai 2018

Organizator: Consiliul Județean Argeș și Muzeul Județean Argeș

Muzeul Județean Argeș a organizat acțiunea cu scopul de a reconstitui scenele de luptă din Primul Război Mondial și de a conștientiza tânăra generație asupra eforturilor făcute de armata română pentru păstrarea libertății și integrității statului român. În cadrul activității s-au reconstituit scene din Primul Război Mondial la care au participat circa 45 de soldați reprezentând armatele română, germană și austro-ungară. Aceștia au defilat pe Strada Mare, între Muzeul Județean Argeș și Consiliu Județean, iar la încheierea acțiunii s-a organizat o retragere cu torțe. În curtea muzeului și pe spațiul verde din fața instituției s-a amenajat un bivuac istoric în care grupurile participante au prezentat elementele de tradiție specifice epocii și armatelor pe care le-au reprezentat.

Colocviul Național Brătienii - Făuritorii României Mari

Data desfășurării: decembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Argeș și Centrul de Cultură „Brătianu”

Nimeni nu poate nega longevitatea și vitalitatea politică a familiei Brătianu, care acoperă întreaga epocă 1866-1947. De la gestul fondator al lui Ion C. Brătianu, care îl aducea în 1866 pe principele Carol în țară, până la dizolvarea PNL și arestarea șefului său, Dinu Brătianu, Brătienii au ajuns să se confunde în mentalitatea românilor cu procesul de modernizare a țării. Ion I.C. (Ionel)

Brătianu a fost omul politic căruia istoria acestui neam îi datorează Unirea din 1918 și reformele care au stat la baza democrației interbelice. Pragul Conacului Brătianu de la Ștefănești, leagănul celei mai mari dinastii de oameni politici din România, considerată drept o „Mecca” a liberalilor, locul unde s-au luat decizii importante pentru această țară, a fost trecut de monarhii României, inclusiv de Regina Elisabeta și Regele Carol I (care, printre altele și-a petrecut, la un moment dat, convalescența în acest conac plimbându-se și vorbind cu localnicii).

La eveniment au participat istorici, arhiviști, cercetători, muzeografi, profesori și studenți de la instituțiile de învățământ argeșene care au abordat tema făuririi României moderne, prin prisma implicării și contribuției familiei Brătianu.

JUDEȚUL BACĂU

Centenarul Marii Uniri

Data desfășurării: 28-30 noiembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Bacău și Complexul Muzeal „Iulian Antonescu”

A fost organizată o amplă manifestare cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la Marea Unire. Este vorba despre expoziția națională dedicată primului război mondial și Marii Uniri, în colaborare cu următoarele instituții: Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand” - Filiala Bacău, Garnizoana Bacău, ARPIA - Filiala Bacău, Arhivele Naționale Bacău.

Cu acest prilej a fost organizat un simpozion național și a fost lansat

volumul: „Prin jertfă către Marea Unire. Omagiu eroilor Războiului de Întregire Națională din județul Bacău”, autor Anton Coșa.

Simpozionul Național „Bacăul - capitala rezistenței și victoriilor întregirii naționale”

Data desfășurării: 19 -21 septembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Bacău în asociere cu Asociația Generală a Arhiviștilor din România - Filiala Bacău

Manifestare dedicată rolului orașului și județului Bacău în Războiul Reîntregirii, premisă esențială pentru înfăptuirea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918. Simpozionul a fost organizat în colaborare cu: Arhivele Naționale Bacău, Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria” - Filiala Județeană Bacău „Corneliu Chiries”, Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand” - Filiala Bacău și Clubul Numismatic din cadrul Cercului Militar Național. În cadrul simpozionului au fost prezentate comunicări științifice realizate de specialiști în istorie militară, cadre didactice din învățământul universitar și preuniversitar, arhiviști, muzeografi, bibliotecari din toate provinciile țării. De asemenea, a fost organizată expoziția „Marea Unire în documente și simboluri”, care conține medalii, insigne, documente și obiecte tematice, o medalie și o insignă aniversară.

JUDEȚUL BIHOR

Conferința științifică internațională Europa Centrală la „... spargerea lumii”. Declarația de independență de la Oradea din 12 octombrie 1918. Trecut și prezent

Data desfășurării: 10-12 octombrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Bihor

Conferința a fost dedicată discuțiilor despre importanța pentru spațiul central european a Declarației de independență a românilor din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, semnată în casa avocatului orădean Aurel Lazăr. Au fost discutate aspecte legate de ideea de unitate națională a românilor alături de specialiști din România, Ungaria, Serbia, Moldova, Italia. Evenimentul a fost organizat de Muzeul Țării Crișurilor Oradea în parteneriat cu: Facultatea de Istorie, Relații Internaționale, Științe politice și Științele Comunicării, Universitatea din Oradea, Primăria Oradea, Consiliul Județean Bihor, Serviciul Județean Bihor al Arhivelor Naționale.

JUDEȚUL BISTRIȚA NĂSĂUD

Consiliul Județean Bistrița Năsăud prin Biblioteca Județeană „George Coșbuc” Bistrița-Năsăud a organizat o serie de evenimente dedicate celebrării Centenarului Marii Uniri și primului Război Mondial:

- 9 mai 2018 - **Coșbuc - 100 de ani - comemorare** - Evenimentul a constat în dezbateri privind personalitatea marelui poet, opera poetică, publicistică și de traducere, prezentarea cărților și studiilor editate recent care fac referire la George Coșbuc, mort în anul Marii Uniri fără să vadă, însă, marele act întregitor de țară;

- 11-12 octombrie 2018 - **100 de poeți la 100 de ani** - Simpozion, colocvii, recitaluri de poezie în municipiu și în județul Bistrița Năsăud. La eveniment au participat scriitori români din România, Republica Moldova, Cernăuți, Banatul iugoslav, diaspora și a avut loc lansarea antologiei

Centenar 1918-2018, 100 de poeți la Bistrița;

- 22 noiembrie 2018 - **1918-2018 Cernăuți/Storojineț.**

Repere naționale. Personalități naționale - Dezbateri/ colocvii privind personalitățile naționale Gheorghe Asachi, Aron Pumnul, Mihai Eminescu, Iancu Flondor - Donație de carte pentru comunitatea românească,

prezentarea Monografiei „Aron Pumnul” de Ilie Rad, editată de Biblioteca Județeană George Coșbuc Bistrița Năsăud;

- **22 decembrie 2018 - Podul de peste Prut - Biblioteca „Liviu Rebreanu” - Chișinău 1918. Rezonanțele Unirii. Repere istorice și culturale** - Marcarea, la Chișinău, a actului Marii Uniri în coordonatele sale culturale și istorice.

JUDEȚUL BOTOȘANI

În unire e tăria

Data desfășurării: 15 februarie - 15 decembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Botoșani - Memorialul Ipotești - Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”

Expoziție retrospectivă de documente, fotografii, apariții în presă și volume relevante pentru două personalități junimiste: Mihai Eminescu și Ioan Slavici și un colocviu de specialitate pe tema premergătorilor Marii Uniri din 1918 cu menirea de a reliefa contribuția acestora la realizarea ulterioară, de factor a Unirii.

JUDEȚUL BRAȘOV

România e acasă. Program expozițional național dedicat unor mari valori românești consacrate în afara țării: Ioan Petru Culianu, Eugen Ionescu, Ștefan Baciuc, Emil Cioran, Panait Istrati

Data desfășurării: mai-noiembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Brașov

Un proiect itinerant implementat de Muzeul „Casa Mureșenilor”

Brașov cu finanțare din partea Administrației Fondului Cultural Național, sesiunea I/2018, și cu sprijinul partenerilor săi: Biblioteca Județeană Astra Sibiu, Muzeul Brăilei „Carol I”, Complexul Național Muzeal Moldova Iași, Muzeul Județean Olt, Muzeul Național al Unirii Alba-Iulia.

A cuprins un program expozițional complex, la nivel național, dedicat unor personalități marcante și reprezentative pentru cultura românească care s-au consacrat în afara țării, născute în localități din toate provinciile istorice ale țării: Ioan Petru Culianu (născut la Iași), Eugen Ionescu (născut la Slatina), Ștefan Baciuc (născut la Brașov), Emil Cioran (născut la Rășinari - Sibiu), Panait Istrati (născut la Brăila). În ultima etapă, cele cinci microexpoziții au fost reunite într-una singură, expusă în orașul Marii Uniri, Alba-Iulia, în perioada premergătoare zilei de 1 Decembrie 2018.

JUDEȚUL BRĂILA

România 100. Ateliere de revitalizare a patrimoniului imaterial brăilean

Data desfășurării: februarie - martie 2018, octombrie-noiembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Brăila și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale

Tineri intelectuali brăileni pe teatrul de operațiuni în Primul Război Mondial: Petre Andrei, D. Panaitescu-Perpessicius, Vasile Băncilă - concurs și excursie documentară

Data desfășurării: aprilie - iunie 2018

Organizator: Consiliul Județean Brăila și Muzeul Brăilei „Carol I”

Emiterea unui timbru aniversar cu Alexandru Marghiloman și a unui plic de prima zi

Data desfășurării: 27 martie 2018

Organizator: Primăria municipiului Buzău

În data de 27 martie 2018, s-a aniversat la Buzău împlinirea a 100 de ani de la înfăptuirea Unirii Basarabiei cu România, evenimentul ce a deschis calea către Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, formarea României Mari și ca urmare, a fost marcat acest eveniment prin emiterea unui timbru aniversar cu buzoianul Alexandru Marghiloman, Prim-ministru al României în perioada martie-noiembrie 1918. Romfilatelia SA a lansat, plecând de la această solicitare a Primăriei Buzău, o emisiune națională, chiar cu ocazia ședinței comune a Camerei Deputaților și Senatului, unde s-a adoptat acea Declarație istorică prin care România își arată deschiderea de a se uni cu Basarabia. Această emisiune de timbre a fost deja pusă în vânzare de Romfilatelia.

JUDEȚUL CARAȘ - SEVERIN

Instaurarea administrației românești în Banat

Data desfășurării: 22-27 octombrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Caraș-Șeverin

Expoziție foto-documentară organizată de Muzeul Banatului Montan, cu imagini din diferite localități bănățene ale anului 1919, când s-a instaurat treptat administrația românească în Banat

Cărți poștale din primul război mondial

Data desfășurării: 12-17 noiembrie 2018

Organizator: Muzeul Banatului Montan

Muzeul Banatului Montan a prezentat în cadrul unei expoziții colecția privată a unui colecționar, constând în cărți poștale de pe frontul de luptă, corespondența celor plecați la război cu familiile rămase acasă.

Centenar: Război și pace

Data desfășurării: 24 - 28 septembrie 2018

Organizator: Muzeul Banatului Montan

Evenimentul constă în organizarea unei expoziții documentare consacrată primului război mondial, a sacrificiului pe câmpul de luptă paralel cu activitățile din spatele fronturilor, a efortului familiilor rămase pentru supraviețuire și rezistență.

JUDEȚUL CĂLĂRAȘI

Camerata 40 - România 100

Data desfășurării: 29 - 30 iunie 2018

Organizator: Consiliul Județean Călărași

Concert aniversar la împlinirea a 40 de ani de la înființarea Corului „Camerata Danubii” a Centrului Județean de Cultură și Creație Călărași; invitat special - cor din Republica Moldova.

JUDEȚUL CLUJ

Primul Război Mondial în 3D - fotografii stereoscopice din colecțiile Bibliotecii Județene „Octavian Goga” Cluj

Organizator: Consiliul Județean Cluj

Proiectul constă în editarea unui album cu cele 92 de fotografii stereoscopice, realizate în anii 1914-1918, care se găsesc în format clasic la compartimentul Colecții speciale, Memorie și cunoaștere locală a Bibliotecii Județene „Octavian Goga” Cluj și în format digital pe site-ul: www.europeana1914-1918.eu. Fotografiiile sunt producții ale Neue Photographische Gesellschaft (NPG), cel mai mare producător german de fotografii stereoscopice cu Primul Război Mondial. Făcând parte din colecția Primul Război Mondial 1914-1916, ca și în cazul fotografiilor NPG, pe fotografiile din colecția bibliotecii județene se regăsește logo-ul companiei, fotografiile alb-negru fiind montate pe carton, iar textul de pe fotografii fiind redactat în limba maghiară.

JUDEȚUL CONSTANȚA

Manifestările culturale desfășurate de către instituțiile din subordinea Consiliului Județean Constanța cu prilejul sărbătoririi Centenarului Marii Uniri:

- Expoziția itinerantă Familia regală pe frontul Marelui Război, dedicată acțiunilor Casei Regale în Primul Război Mondial organizată la Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța în colaborare cu Muzeul Cotroceni în perioada aprilie - mai 2018;
- Simpozionul Internațional Marea Neagră și Balcanii în vâltoarea Marelui Război (1916-1918) desfășurat în perioada 19 - 21 septembrie 2018;
- Expoziția Dobrogea în contextul Primului Război Mondial și al actului Unirii de la 1918 organizată în perioada septembrie - decembrie 2018;
- Dezvelirea Bustului Reginei Maria de Oscar Han la 23 noiembrie 2018 la Muzeul de Artă Constanța;
- Evenimentul cultural și lansarea volumului dedicat celor 140 de ani de la revenirea Dobrogei la patrie. Marcarea celor 100 de ani de România Mare la Biblioteca Județeană “I.N.Roman” Constanța în luna noiembrie 2018;

- Derularea, pe tot parcursul anului 2018, de către Centrul Cultural Județean “Teodor T.Burada” Constanța a Proiectului Cultural cinematografic UNITATE - caravană cinematografică.

Omagiu eroilor neamului care au făurit România Mare și Marea Unire: independență, unitate, continuitate

Organizator: Primăria municipiului Medgidia

Primăria Municipiului Medgidia a coordonat 2 proiecte ce au avut în vedere relaționarea cu instituții de specialitate: Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Culturii, Asociațiile culturale și militare, Asociațiile de prietenie româno-sârbo-croate existente, Muzeul Național Militar, Muzeul Național de Istorie, Biblioteca Națională, Arhivele Naționale, Ambasadale Serbiei și Croației și nu în ultimul rând școli, licee, mass-media. S-a realizat un sgraffito de mari dimensiuni care evocă scene ale Primului Război Mondial pe teritoriul Dobrogei, având ca inspirație lupta soldaților români, sârbi și croați între anii 1916 - 1918, precum și desfășurarea unor activități cu caracter cultural, istoric și științific: arborarea Drapelului Național, intonarea Imnului de Stat al României, expoziții de tehnică militară și artă vizuală, prezentări istorice și evocări susținute de personalități istorice, recitări de poezii patriotice, întâlniri și seminarii cu veteranii de război, manifestări pe calea aerului, defilări cu tehnică militară, spectacol oferit de interpreți consacrați din muzica populară și corală.

JUDEȚUL COVASNA

Consiliul Județean Covasna a organizat Conferința pe tema Stema României - heraldistul Keöpeczi Sebestyén József a fost cel care a realizat, în 1921, stema Regatului României, care stă la baza Stemei României de azi. Activitatea heraldistului este legată de județul Covasna, cea mai rodnică perioadă a activității a desfășurat-o între anii 1919-1940 în localitatea Căpeni, în zona Baraolt.

Bustul lui Mihai Eminescu

Organizator: Primăria orașului Covasna

Primăria orașului Covasna a legat proiectul bustului lui Mihai Eminescu de sărbătoarea Centenarului Marii Uniri pentru că el a folosit pentru prima oară termenul de „ROMÂNIA” cu sensul larg în care intrau toate provinciile istorice (Moldova, Muntenia, Basarabia, Bucovina,

Transilvania, Banat, Crișana, Maramureș, Oltenia și Dobrogea) despre care a scris sute de articole în „Curierul de Iași” și „Timpul”.
Lucrarea propusă este un bust monumental care îl va reprezenta pe Mihai Eminescu într-una dintre cele mai emblematice imagini.

Grupul Statuar al Regelui Ferdinand I., Reginei Maria alături de Iuliu Maniu și I.C. Brătianu

Organizator: Primăria orașului Covasna

Sărbătorirea Centenarului Marii Uniri immortalizată în istoria noastră prezentă, printre altele, printr-un moment de solemnitate ca arc peste timp, prin dezvelirea unui grup statuar al promotorilor și făuritorilor Marii Uniri de la 1918.

JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

Arta tradițională - martor tăcut al istoriei

Organizator: Consiliul Județean Dâmbovița

Expoziție itinerantă de fotografii vechi supradimensionate care ilustrează costumele populare din epocă, tradițiile, obiceiurile și meșteșugurile tradiționale românești, prilej de aducere aminte și de conștientizare a tinerei generații cu privire la înaintași. Expoziția a fost promovată în cadrul căminelor culturale din 15 localități, care acoperă toate subzonele etnofolclorice ale județului Dâmbovița: de câmpie, deal și munte: Malu cu Flori, Aninoasa, Cândești, Valea Lungă, Nucet, Vulcana Pandele, Potlogi, Dragomirești, Doicești, Șotânga, Gura Ocniței, Runcu, Răzvad, Cornățelu și Văleni Dâmbovița. La sfârșitul perioadei, începând cu data de 1 decembrie 2018, expoziția a poposit în municipiul Târgoviște, în cadrul Muzeului de Istorie Dâmbovița, pentru o perioadă de 6 luni.

JUDEȚUL DOLJ

Marele război în imagini din colecția Muzeului Olteniei

Data desfășurării: 5-9 iunie 2018

Organizator: Consiliul Județean Dolj, Muzeul Olteniei

Expoziție cu reproduceri de fotografii, cărți poștale și documente din colecțiile Muzeului Olteniei Craiova. Toate materialele s-au referit la desfășurarea evenimentelor în Oltenia, în special, dar și în România, în anii 1916-1918, pornind de la aspectele de pe linia frontului, la cele

politice, la cele ce țin de viața cotidiană, dar și cele culturale.

„Iluzii, deziluzii și Marea Unire!” (29 noiembrie 2018 - 15 ianuarie 2019) - expoziție organizată de Muzeul Olteniei cu scrisori din vremea Marelui Război, hărți, uniforme, decorații și brevete, obiecte personale ale unor personalități oltene implicate în înfăptuirea Marii Uniri (Nicolae Titulescu, Constantin Angelescu), dar și albumul foto cu imagini din 1 decembrie 1918, de la Alba Iulia, realizat de Samoilă Mârza, aflat în patrimoniul Muzeului Olteniei. Discursul expozițional a reliefat momentul important al realizării idealului național. Complementar obiectelor de patrimoniu au fost redade prin butaforie: reconstituirea unei gherete de pază (replică realistă a unei gherete din timpul ocupației germane); reconstituirea unei tranșee (cuib de mitralieră, post telefonic, adăpost tip bordei) din timpul Marelui Război.

1918 - Virtute, război, diplomație

Data desfășurării: 19 mai 2018

Organizatori: Consiliul Județean Dolj, Muzeul de Artă Craiova

Expoziție de cabinet organizată de Muzeul de Artă Craiova, realizată cu lucrări ale artiștilor a căror operă a constituit imagini-document, deosebit de prețioase, pentru reconstituirea atmosferei epocii și a dramei trăite. Au fost expuse lucrări din patrimoniul Muzeului de Artă Craiova, create de artiștii Horia Boambă, Victor Ion Popa, Anghel Chiciu, Milița Petrașcu, Corneliu Baba, Stoica D, Oscar Han, Dimitrie Paciurea, Horațiu Dimitriu, Corneliu Medrea și Ion Jalea.

Marea Unire. De la victoria în primul Război Mondial la încoronarea Suveranilor României Mari

Organizator: Consiliul Județean Galați

Expoziția de fotografie organizată de Muzeul Național Cotroceni în colaborare cu Muzeul de Artă Vizuală Galați și Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la „Dunărea de Jos” Galați, care a cuprins 67 de panouri cu fotografii cu Familia Regală în perioada primului război, pe front sau la diferite ceremonii.

JUDEȚUL GIURGIU

Consiliul Județen Giurgiu și Muzeul Județean Teohari Antonescu-Giurgiu a organizat o serie de evenimente:

- expoziție itinerantă „România în Marele Război”
- album „Giurgiu în tragedia Marelui Război”
- simpozion „Giurgiu - șase veacuri de istorie - de la Mircea cel Bătrân la modernitate”, ”România încotro? La centenar întrebări centenare”
- simpozion cu reprezentanți ai Universității București - Facultatea de Filozofie.

JUDEȚUL GORJ

Luptele de la Podul Jiului

Data desfășurării: 14 octombrie.

Organizator: Consiliul Județean Gorj

Reconstituire istorico-militară, cu ceremonial militar de evocare a luptelor din 14 octombrie 1916. Manifestările au debutat la podul de peste râul Jiu, unde se păstrează două tunuri din Primul Război Mondial. Aici s-a intonat imnul național și au fost depuse coroane pentru eroii căzuți în luptă. În zona Parcului Central din Municipiul Târgu Jiu, la Podul Ferdinand, s-a derulat o reconstituire istorico-militară a diferitelor secvențe din luptele de apărare a orașului Târgu Jiu împotriva ofensivei germane (malul Jiului fiind linia frontului). A fost readusă în memoria colectivă imaginea Ecaterinei Teodoroiu - Eroina de la Jiu.

JUDEȚUL HARGHITA

White Noise Black Word în viziunea primului război mondial

Data desfășurării: 3 martie - 4 mai 2018

Organizator: Consiliul Județean Harghita

În localitățile județului Harghita a avut loc expoziția itinerantă a elevilor școlilor de artă din județul Harghita intitulată *White Noise Black Word în viziunea primului război mondial*.

JUDEȚUL HUNEDOARA

Marea Unire în județul Hunedoara

Data desfășurării: noiembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Hunedoara

Expoziție temporară dedicată Centenarului Marii Uniri cu documente de arhivă, fotografii de epocă și alte bunuri culturale reprezentative pentru momentul istoric evocat.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Cultura și diplomația - Elementele de forță ale unei națiuni mici -
Ciclu de conferințe organizat de Consiliul Județean Ialomița și Muzeul Județean Ialomița, susținute de prof. dr. Georgeta Filitti.

Viața de front din Marele Război (1916-1918) - Expoziții, conferințe, comunicări științifice, organizate de Muzeul Județean Ialomița, în parteneriat cu Muzeul Național de Istorie a României și Direcția Municipală pentru Cultură, Sport și Tineret Slobozia.

Basarabia noastră (29 martie 2018) - Conferință organizată de Biblioteca Județeană „Ștefan Bănuțescu” Ialomița și Muzeul Județean Ialomița, susținută de prof. dr. Georgeta Filitti și prof. univ. dr. Ion Constantin.

JUDEȚUL IAȘI

CENTENAR 2018 - Conferința Internațională de Educație a Adulților cu tema: „Educația pentru valori, continuitate și context”

Data desfășurării: 25 - 28 aprilie 2018

Organizator: Consiliul Județean Iași

Forum al schimburilor de informații din domeniul științific, practic și legislativ, prezentând rezultate ale cercetărilor din sfera educației continue și a adulților din țări precum: Republica Moldova, Germania, Belgia, Elveția, Serbia, SUA, Australia, Japonia, Marea Britanie, Polonia, Danemarca, Ucraina, Rusia, Azerbaijan, România etc.

Manifestarea a evidențiat și mai mult ideea unității europene prin realizarea unor lucrări comune axate pe nevoia de cultivare a valorilor superioare, perene: ideea europeană de educație a adulților, continuitate și discontinuitate în educația adulților - cu evidențierea elementelor continuității, unitate și diversitate - cu accent pe unitate.

„Ion I. Inculeț - ctitor de țară și biserică bîrnoveană” - Proiect memorial - științific în cadrul Centenarului Marii Uniri care a adus în atenție personalitatea lui Ion Inculeț, născut la 5 aprilie 1884, în satul Răzeni, ținutul Tighina (Bender), Basarabia - decedat la 19 noiembrie 1940, în București, rămas în memoria neamului ca unul dintre principalii ctitori ai României întregite. Biserica cu hramul „Sfântul Ioan Botezătorul” din satul Bîrnova, județul Iași, construită între anii 1942-1947 de către frații Ionel și George Inculeț, ca o împlinire a dorinței părinților lor, Ion I. Inculeț și a soției sale Ruxandra (înainte de căsătorie principesa Ruxandra Bașotă - Cantacuzino), s-a dorit a fi de la început

necropola ctitorilor, dar, fiindcă la moarte lor încă nu fusese terminată, rămășițele lor pământești au fost aduse de la București și reînhumate în naos la data de 7 iunie 1942.

JUDEȚUL ILFOV

Eveniment dedicat personalității Reginei Maria și implicării sale în Marele Război

Data desfășurării: 16 iulie 2018- 22 septembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Ilfov

Pe aleea Capelei Știrbei a fost organizat un concurs de artă plastică pentru copii și artiști consacrați. S-a jucat o piesa de teatru având în centru personalitatea Reginei Maria. Pe ecranul de proiecție au rulat personalități istorice ale Marii Uniri. A fost asigurat un fond muzical cu piese din repertoriul marilor compozitori români. S-au acordat premii și diplome participanților și la sfârșit s-a organizat un concert de pian.

Reabilitare cruce comemorativa - Monumentul comemorativ reprezintă o cruce înaltă de 4 metri, din piatra de mare, alb-gălbuie, frumos ornamentată, pe care sunt inscripționate numele eroilor din Bufta căzuți în primul război mondial și cuvintele Reginei Maria “Nu vărsați lacrimi ci mai bine slăviți pe eroii voștri pentru ca faima lor să treacă neștirbită din generație în generație”. Monumentul de for public a fost ridicat la inițiativa Reginei Maria fiind dedicat memoriei eroilor căzuți în Marele Război.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

100 de baloane pentru România

Data desfășurării: 3 - 7 octombrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Maramureș

Festivalul Maramureș Balloon Fiesta derulat în parteneriat cu Aeroclubul României, aflat la cea de-a cincea ediție și-a propus celebrarea tuturor eroilor Europei concomitent cu Centenarul României, cu 100 de baloane cu aer cald, reprezentând fiecare țară din Europa.

Centenarul Unirii 1918-2018. Maramureșul înainte și după Marea Unire a Românilor (1-15 noiembrie 2018) - sesiune de comunicări științifice organizată la sediul Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Maramureș, Baia Mare, cu scopul de a reliefa contribuția importantă

a ținuturilor istorice Chioar, Codru, Lăpuș și a Maramureșului istoric la făurirea României Mari, precum și a rolului personalităților locale în desfășurarea evenimentelor de acum 100 de ani. Participanții au fost, în principal, profesori de istorie din instituțiile de învățământ din județ.

George Pop de Băsești și Marea Unire a Românilor - Expoziție documentar-istorică în incinta Casei memoriale „George Pop de Băsești” din localitatea Băsești, județul Maramureș. În contextul reabilitării casei memoriale „George Pop de Băsești”, Consiliul Județean Maramureș și-a propus reorganizarea expoziției documentar-istorice existente în interiorul casei din anul 1989. Vernisarea expoziției a avut loc în data de 30 octombrie 2018.

Reconstituire „Drumul Unirii” - Proiectul a refăcut drumul parcurs de către delegații maramureșeni la Alba Iulia într-un mod original, mai concret, cu căruțe trase de cai. Au participat 15 căruțe din cele patru zone etnografice ale Maramureșului: Țara Codrului, Țara Lăpușului, Țara Chioarului și Maramureșul Istoric. Plecarea în data de 22 noiembrie 2018 din Sighetul Marmației pe următoarele trasee:

- Traseul 1 - pentru participanții din Maramureșul Istoric și cei din dreapta Tisei. Sighet - Săpânța - Negrești Oaș (se vor alătura participanții din Țara Oașului) - Seini - Șomcuta Mare (joncțiune cu delegații din Țara Codrului și Țara Chioarului);
 - Traseul 2 - pentru participanții din Maramureșul Istoric (Valea Marei și Valea Cosăului) Țara Codrului și Țara Chioarului. Călinești - Budești - Căvnic - Sisești - Baia Mare - Șomcuta Mare (joncțiune cu delegații din Țara Codrului și cei care au parcurs traseul 1);
 - Traseul 3 - pentru participanții din Țara Lăpușului. Târgu Lăpuș - Coroieni - Poiana Blenchii - intrare în județul Sălaj - Gâlgău (joncțiune cu delegații din Maramureș care vin pe celelalte trasee).
- Deplasarea a durat 10 zile cu o medie de cca 35 km/zi.

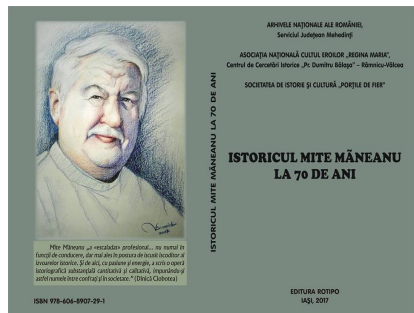
JUDEȚUL MEHEDINȚI

Centenarul Marii Uniri - Cartea și biblioteca în procesul făuririi unității naționale

Data desfășurării: 26 ianuarie 2018

Organizator: Consiliul Județean

Mehedinți, Biblioteca Județeană „I.G. Bibicescu” Mehedinți

Lansare de carte „Istoricul Mite Măneanu la 75 de ani”, eveniment care și-a propus să promoveze valorile literare din județul Mehedinți în vederea păstrării tradițiilor și identității culturale.

Comunicările au fost susținute de prof. univ. dr. Dinică Ciobotea (Craiova), dr. Eugen Petrescu (Râmnicu Vâlcea), dr. Tudor Rățoi, dr. Florian Copcea (Drobeta, Turnu Severin).

JUDEȚUL MUREȘ

Hai să dăm mână cu mână

Data desfășurării: 30 mai - 1 iunie 2018

Organizator: Consiliul Județean Mureș

Proiectul a vizat derularea de activități destinate copiilor, menite să le dezvolte spiritul creativ, perceperea sentimentului de unitate în cuget și-n simțiri al romanilor de pretutindeni și să înțeleagă că România a avut mai multe regiuni care la 1918 au devenit o singură țară. Au fost organizate ateliere de lucru: „România mare”, „Costumul național”, „Vase românești”, „Micii țesători”, „Drag mi-e cântul și jocul românesc”, „Desene pe asfalt”.

Românii din județul Mureș pe fronturile primului război mondial

Organizator: Consiliul Județean Mureș

Cartea valorifică materialul documentar inedit și contribuie la îmbogățirea informației privind participarea românilor la Primul Război Mondial.

Documentele transcrise cuprind listele nominale ale combatanților din fiecare comună a județului oferind informații despre: nume și prenume, locul nașterii; ocupația civilă, gradul militar deținut; decorațiile primite; sub ce formă au luat parte la război (la partea activă, pasivă, pentru a fi arestați sau internați; refugiați); soarta îndurată în timpul războiului (morți pe câmpul de luptă; morți în închisori, pribegie sau în spitale; invalizi; răniți, bolnavi; dispăruți); despre cei care au rămas în urma decedaților sau dispăruților (văduve, orfani etc.). Pe lângă acestea, cartea cuprinde informații despre situația social-economică a populației civile din perioada anilor 1914-1918.

JUDEȚUL NEAMȚ

Înfrățire administrativă cu 5 raioane din Republica Moldova și Spectacolul folcloric „Un veac al României Mari”

Data desfășurării: 27 martie 2018

Organizator: Consiliul Județean Neamț

Evenimentul a constat în semnarea a cinci acorduri de cooperare între Consiliul Județean Neamț și raioanele Aneii Noi, Criuleni, Dondușeni, Telenești și Ungheni din Republica Moldova, la sediul Consiliului Județean Neamț. După parafarea acordurilor a avut loc spectacol artistic „Un Veac al României Mari”, cu participarea mai multor ansambluri din Republica Moldova, care au cântat și au dansat pentru publicul pietrean. Spectacolul a fost organizat în cinstea unirii Basarabiei cu Țara Mamă, eveniment care a avut loc acum un veac. Au participat următoarele patru ansambluri folclorice din Republica Moldova: Ansamblul folcloric de muzică și dans „ROTUNDA”, satul Suhulyceni, raionul Telenești, Ansamblul de muzică și dans popular „DRĂGAICA”, Ansamblul folcloric de muzică și dans „ȚĂRĂNCUȚA”, Slobozia-Ducșa, raionul CRIULENI, Ansamblul folcloric „HAIDUCII”, sat Mereni, raionul ANENII NOI, precum și Ansamblul folcloric „Floricea de la munte” al Centrului pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare”, din subordinea Consiliului Județean Neamț.

Programul România Centenară. Proiect „Maluri de Prut - Basarabia Necunoscută”

Data desfășurării: ianuarie-decembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Neamț

Evenimente culturale, în vederea optimizării relației publicului larg cu istoria și cultura poporului român din cei 100 de ani de la Marea Unire din 1918. Dialoguri, dezbateri cu invitați din Republica Moldova (istorici, scriitori, oameni politici, regizori, documentariști, redactori) organizate de Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” Neamț, cu sprijinul și colaborarea reporterului/correspondent Radio Chișinău în cadrul rubricii matinale de la Radio România Chișinău, „Maluri de Prut”, dar și pe site-ul www.radiochisinau.md. Campanie de donație de carte românească pentru susținerea școlilor cu predare în limba română aflate în stânga Nistrului: „O carte pentru BASARABIA”.

Un pictor de front. Aurel Băeșu (1 august - 15 septembrie 2018) - expoziție temporară pentru punerea în valoare a activității artistice și patriotismului pictorului A. Băeșu (1896 - 1928): „Aurel Băeșu ilustrează portretul, pentru care era remarcabil dotat, abordând un gen, la noi, fără tradiție îndelungată... Mai toate autoportretele artistului sunt tot atâtea spovedanii - cele mai multe dramatice; sunt confesiunile unei vieți pătrunse, fără încetare, de o aspirație neîntreruptă spre desăvârșirea unui ideal - cel mai statornic al vieții sale - plenara sa împlinire prin artă”.

Troiță închinată Reginei Maria - Suverana României Mari (monument de for public) - Troița ridicată în apropierea locului în care N. Iorga a pus piatra fundamentală a Mănăstirii Maica Domnului a Tuturor Mângâierilor, la data de 14 septembrie 1939, în Poiana Crivaia-Tarcău. Monumentul era închinat Reginei Mariei, cea care își dorise să construiască în acest loc Casa Albă a bătrâneților sale, vis mărturisit de Suverană în memorii. În semn de prețuire și recunoștință, la propunerea marelui istoric N. Iorga, la un an de la moartea Reginei Maria, a fost așezată această piatră. Împlinirea a 80 de ani de la moartea Reginei Maria, la 18 iulie 2018, a oferit prilejul unei reparații istorice, știut fiind faptul că dispariția lui N. Iorga și instaurarea regimului de factură totalitară au stopat aceste laudabile și obligatorii inițiative ale contemporanilor Suveranei României Mari. La data de 14 septembrie 2018 s-a reconstituit traseul pe care președintele Comisiei Monumentelor Istorice, marele istoric N. Iorga, însoțit de personalități importante ale vremii, l-a parcurs spre cinstirea memoriei reginei care a contribuit hotărâtor la înfăptuirea României Mari.

JUDEȚUL OLT

Basarabia e România. 100 de ani de la Unirea Basarabiei și României

Data desfășurării: 26-27 martie 2018

Organizator: Consiliul Județean Olt, Biblioteca Județeană Olt „Ion Minulescu”

- Dezbateri: „Basarabia de-a lungul istoriei”. Au participat prof. Viorel Călugăruș - președintele Ligii „Salvați identitatea satului”, reprezentantul Episcopiei Slatinei și Romanațiului - preot paroh Marin Bica, prof. cercetător Dina Doru - autor carte.
- Lansare carte: „Unirea Basarabiei cu România”, în prezența autorilor Corneliu Nedelciuc, Manuela Stroe și Ion D. Tâlvănoiu
- Mărturii: Din amintirile refugiaților basarabeni: Corneliu Nedelciuc - deportat și Manuela Stroe - profesor
- Moment poetic: „Din lirica basarabească” - prezentat de elevii Colegiului Național „Radu Greceanu” Slatina,
- Expoziție: „Cărți și documente despre Basarabia” - din colecțiile Bibliotecii Județene Olt „Ion Minulescu”
- Moment artistic: „Cântece și dansuri basarabene” în interpretarea grupului de copii „Voces Primăvera” Slatina, dirijor prof. Fieraru Marius Arald.

JUDEȚUL PRAHOVA

Amplasarea și dezvelirea bustului marelui făuritor al Unirii, Pantelimon Halippa, primul președinte al Sfatului Țării (1918) și al lui Vasile Stroiescu, primul președinte al Parlamentului României Mari (1919) - amplasarea celor două busturi de bronz în incinta Parcului Memorial. Pe soclul monumentului - o placă de bronz cu numele celor 2 patrioți români, respectiv Pantelimon Halippa și Vasile Stroiescu.

JUDEȚUL SATU MARE

Aurel Popp și Marele Război

Data desfășurării: 6 noiembrie 2018 - 7 ianuarie 2019

Organizator: Consiliul Județean Satu Mare

Proiectul a constat în organizarea unei expoziții și realizarea unui catalog în cadrul cărora lucrările de grafică ale artistului au fost prezentate și publicului sătmărean și realizarea unui album cu lucrările pe care Aurel Popp le-a realizat chiar în timpul Primului Război Mondial.

Județul Satu Mare. 100 de ani în 100 de imagini

Data desfășurării: 16 aprilie 2018 - 31 decembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Satu Mare

Proiectul și-a propus descoperirea unor fotografii cu valoare documentară, reprezentative pentru județul Satu Mare și pentru cele 65 de unități administrativ-teritoriale, fotografii relevante pentru perioada secolului care s-a scurs de la făurirea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918.

Expozițiile și albumul „Județul Satu Mare. 100 de ani în 100 de imagini” au sintetizat 100 de ani de istorie. Rezultatul major al proiectului a fost realizarea albumului de fotografii cu valoare documentară „Județul Satu Mare. 100 de ani în 100 de imagini”, pentru că, fiind un document unic și inedit, va deveni un important instrument de lucru pentru autorii care au intenția de a scrie monografiile ale comunităților sătmărene, asigurând suportul vizual al textului.

Tradiții. Trăire. Imaginea satului românesc autentic în opera lui Ioniță G. Andron

Data desfășurării: aprilie 2018 - aprilie 2019

Organizator: Consiliul Județean Satu Mare, Muzeului Județean Satu Mare

Expoziție de fotografie etnografică și album bilingv: Ioniță G. Andron - fotografii comentate, organizată în comun de secțiile de Etnografie și Istorie ale Muzeului Județean Satu Mare, în dorința de a pune în valoare spiritul național prin fotografiile etnografice ale marelui artist fotograf Ioniță G. Andron și obiecte tridimensionale specifice regiunii Țării Oașului. Ioniță George Andron (1917-1989) este cel mai mare artist fotograf pe care Sătmarul l-a dat acestei țări, un neobosit etnograf și cărturar, apreciat de cele mai importante personalități ale istoriei și etnografiei românești. Muzeul Județean Satu Mare a preluat întreaga Colecție creată de Ioniță G. Andron în perioada 1933-1989 (arhiva documentară și fotografică).

În colecția de manuscrise se găsește un material dactilografiat de Ioniță G. Andron intitulat Fotografii comentate, extrase din lucrarea manuscris a autorului sub titlul „Țara Oașului: universul fotografiilor mele - Cincizeci de ani de fotografie, sau „Cu aparatul de fotografiat prin Țara Oașului”.

JUDEȚUL SĂLAJ

Centenar călător

Data desfășurării: septembrie - decembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Sălaj

Proiectul a presupus amenajarea unei expoziții centrate pe tema contribuției personalităților sălăjene la înfăptuirea Marii Uniri într-un autobuz, ca formă dinamică, inedită, atractivă și de impact.

Expoziție itinerantă, în orașele (Zalău, Șimleu Silvaniei, Jibou, Cehu Silvaniei), precum și în localitățile care au dat personalități ce au făcut istorie (Bădăcin, Bobota, etc). Pentru a asigura o largă accesibilitate și posibilitatea de a fi vizitată de cât mai mult public interesat, expoziția-autobus a staționat mai multe zile fie în proximitatea instituțiilor școlare, fie în cea a autorităților locale. Accesul publicului a fost gratuit.

Iuliu Maniu - povestea unui destin

Proiectul a constat în prelungirea expoziției de bază a Muzeului Județean de Istorie și Artă Zalău cu un segment dedicat personalității și contribuției decisive a lui Iuliu Maniu la înfăptuirea României moderne, procesul și sfârșitul tragic în închisoarea politică de la Sighetu Marmăției etc. Au fost puse la dispoziția publicului vizitator toate tipurile de informații: text, imagini foto, documente de arhivă, scurte imagini video etc.

JUDEȚUL SIBIU

Satul din spatele frontului

Data desfășurării: în fiecare duminică și sărbătoare de prăznicar din perioada mai - decembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Sibiu, Muzeul ASTRA.

În Muzeul ASTRA a fost reconstituit modul de trai al celor care își trimiseseră pe front tineretul și o mare parte din resursele avute prin realizarea a 7 animații culturale pentru fiecare regiune a țării, deci un total de 56 acțiuni/animații culturale. Animațiile au constat în reconstituirea unor ateliere meșteșugărești specifice fiecărei zone în parte, mai exact ceea ce se trimitea pe front ca suport logistic și material (instrumentar pentru gătit, textile gen ștergare și fașe pentru răni, îmbrăcăminte, instrumentar pentru realizarea și întreținerea tranșeelor, coșuri pentru transportarea nutrețului și a alimentelor, care, roți din lemn pentru tunuri ușoare, ceramică etc.). S-au reprodus ateliere gastronomice cu rețete din fiecare zonă în parte specifice perioadei tratate, s-au reconstituit scene de luptă din satele zonelor amintite (lupte care s-au dus pentru cucerirea sau apărarea lor, conform datelor istorice) și s-a prezentat publicului traiul locuitorilor din timpul asediului, după cucerire și/sau după caz din timpul apărării. Scenariul pentru scenele de luptă a cuprins 45 de ateliere de reconstituiri.

Album dedicat Primului Război Mondial și Unirii din 1918 - S-a realizat un album de lux într-un tiraj de 1.000 exemplare, lansat pe 1 decembrie 2018, prin care au fost valorificate piesele referitoare la Primul Război Mondial și la Unire, din colecțiile Complexului Național Muzeal ASTRA, publicațiile Asociațiunii ASTRA. Muzeul ASTRA, continuatorul de drept al Asociațiunii ASTRA, deține în patrimoniu o colecție importantă moștenită de la Muzeul Asociațiunii ASTRA. Vorbim de o colecție de fotografii, obiecte și documente ale vremii nevalorificate până în prezent. Albumul va fi un arc peste timp, ilustrând, prin valori și prin repere esențiale,

evoluția comunităților rurale și influența Marii Uniri de la 1918 asupra acestora.

JUDEȚUL SUCEAVA

Tabăra de creație în județul Suceava pentru elevii de etnie română din regiunea Cernăuți

Data desfășurării: iunie 2018 - decembrie 2018

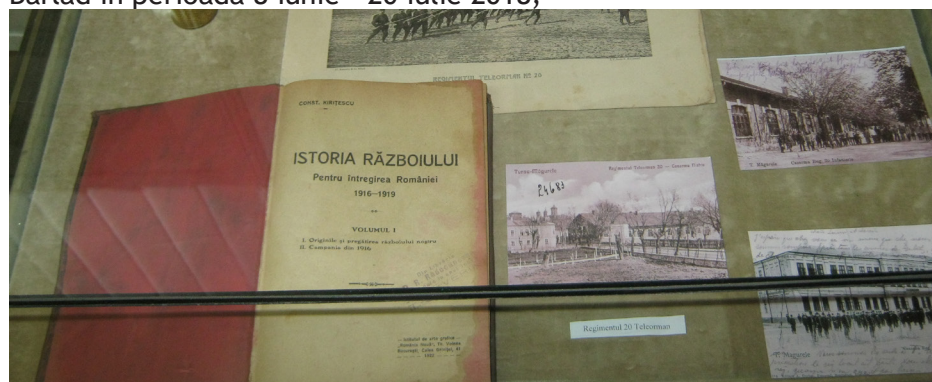
Organizator: Consiliul Județean Suceava

Proiectul a avut drept scop evidențierea unor abilități practice, artistice și estetice care duc la aprofundarea, păstrarea, conștientizarea și asumarea identității culturale, artistice și lingvistice, precum și la dezvoltarea abilităților de comunicare în limba română ale etnicilor români din Regiunea Cernăuți. Activitatea a vizat achiziționarea a 85 de exemplare din lucrarea Dicționarul Explicativ al Limbii Române (DEX) și 85 seturi din colecția de cărți de Mihail Sadoveanu, care au fost predate bibliotecilor școlare din cadrul școlilor cu predare în limba română și unităților de învățământ mixte din Regiunea Cernăuți.

JUDEȚUL TELEORMAN

Evenimente organizate sub egida Consiliului Județean Teleorman

- **Expoziția temporară „Arta din tranșee. Fenomenul Trench-art”** - expoziție cu obiecte decorative realizate de către soldați, prizonieri de război sau civili, în care punerea în valoare este direct legată de conflictul armat sau consecințele sale. Expoziția a fost organizată de Muzeul Județean Teleorman cu exponatele colecționarului Cristian Dumitru din București și cu colaborarea Muzeului „Vasile Pârvan” din Bârlad în perioada 8 iunie - 20 iulie 2018;

- punerea în circulație a unei cărți poștale ilustrate de colecție „Sosirea militarilor francezi în Alexandria”, ce reprezintă o imagine de epocă imortalizată pe treptele fostei primării a Alexandriei, la data de 6 noiembrie 1918 (25 octombrie pe stil vechi), pe baza unei fotografii ce a fost realizată de fotografii alexandrian, H. Bubureanu, atunci când trupele franceze aflate sub comanda generalului Nérél au intrat în oraș.

- **Experiențele frontului în literatura română.** Biblioteca Județeană “Marin Preda” Teleorman în parteneriat cu Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere - filiala Teleorman și Colegiul Național Al. D Ghica Alexandria a organizat în 12 mai 2017, simpozionul care a avut ca scop omagierea eroilor neamului, acest simpozion a deschis Programul manifestărilor prilejuite de aniversarea Centenarului Primului Război Mondial care cuprinde: Simpozionul Județean Experiențele frontului în literatura română (12 mai 2017), Simpozionul Județean Unirea de la 1 decembrie 1918 (decembrie 2017), Expoziția documentară Centenarul României (1918-1920) și a Primului Război Mondial (decembrie 2018).

JUDEȚUL TIMIȘ

Sub egida Consiliului Județean Timiș au fost organizate o serie de evenimente:

- **2018-2020 Autostrada culturală** - Patrimoniu dinamic în contextul rețelelor și hub-urilor creative europene;

- **Banatul și România 1918 - 2018** - expoziție ce valorifică abordări artistice vizând transformarea Banatului în regiune a României după Unire (1-30 iunie 2018);

- **Evoluția României reflectată prin cartografie** - expoziție dedicată centenarului și modului în care Marea Unire a determinat o altă „hartă” artistică a României

JUDEȚUL TULCEA

Bienala Internațională de gravură „Danubius” - Centenarul Marii Uniri

Data desfășurării: 1 iunie - 30 noiembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Tulcea

Eveniment realizat de Institutul de Cercetări Eco-Muzeale “Gavrilă Simion” Tulcea, aflat la ediția a III-a desfășurat în cele două locații ale Complexului Muzeal de Patrimoniu Cultural Nord-tDobrogean, respectiv Muzeul de Artă și Casa Avramide. A fost o ediție dedicată Centenarului Marii Uniri și una dintre cele mai mari expoziții - concurs de gravură contemporană la nivel național dar și internațional. Au participat aproximativ 70 de artiști din țară și din străinătate care vor trimite lucrările realizate în diferitele tehnici ale gravurii pe adresa Muzeului de Artă Tulcea în vederea panotării, vernisării, desfășurării și finisării expoziției-concurs.

JUDEȚUL VASLUI

„1 DECEMBRIE 1918 - MAREA UNIRE. MEMORIA MEDALIEI - Un veac de unitate a Transilvaniei cu România” - proiect în două etape:

Organizator: Consiliul Județean Vaslui

- Proiect de emitere a medaliei cu titlul: „ALBA-IULIA 1918 - VASLUI 2018” (50 de exemplare, realizate la MONETĂRIA STATULUI, material tombac, având avers și revers. Pe avers sunt încrustate figurile emblematice ale Mareșalului Constantin Prezan și plutonierului major Constantin Țurcanu - Peneș Curcanul, ultimul fiind eroul Războiului de Independență (1877-1878), participant voluntar la Războaiele Balcanice 1912 și erou al Primului Război Mondial 1916-1919); ilustrând astfel ideea de unitate

națională pornită de la simbioza eroul local - eroul național. Pe revers - în formă stilizată clădirea Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui, a Consiliului Județean Vaslui și a Prefecturii Județului Vaslui

- Realizarea unei expoziții temporare axată pe etalarea unor medalii și decorații militare dedicate momentelor istorice ale Marii Uniri și/sau a înfăptuitorilor acesteia, din colecțiile muzeului precum și din colecții particulare.

JUDEȚUL VÂLCEA

Ziua Culturii Naționale - „Eminesciana” - „Trăiască Nația!” - eveniment cultural dedicat marelui poet Mihai Eminescu, vizionar și militant pentru desăvârșirea idealului național de la 1 decembrie 1918

Data desfășurării: 15 ianuarie 2018

Organizator: Consiliul Județean Vâlcea

Evenimentul a cuprins: „Mihai Eminescu, românul absolut” - video proiecție documentară; „Marea Unire în colecțiile Bibliotecii Județene Vâlcea” - expoziție de documente; „Mihai Eminescu, precursor al ideii Marii Uniri prin pledoaria pentru românii de pretutindeni și pentru Catedrala Mântuirii Neamului” - comunicări științifice.

Ne știm de 100 de ani - Patru teatre, patru provincii istorice, un text contemporan. Proiect dramaturgic pentru Centenar, despre România și fiecare român. Printr-o coproducție teatrală realizată de Teatrul Anton Pann Râmnicu Vâlcea împreună cu Teatrul Clasic „Ioan Slavici” Arad, Teatrul Tineretului Piatra Neamț și Teatrul de Vest Reșița și-au propus reconfigurarea paradigmei evenimentelor de cultură și istorie vie de pe scena românească. Spectacolele au avut loc după următorul calendar: 16-25 septembrie premiera și două reprezentații Arad, 1-10 octombrie premiera și două reprezentații Piatra Neamț, 1-10 noiembrie premiera și două reprezentații la Râmnicu Vâlcea, 1-10 decembrie premiera și două reprezentații Reșița, 15-25 decembrie trei reprezentații de gală la Teatrul Bulandra București.

JUDEȚUL VRANCEA

ROMÂNDRIA - PARCUL MEMORIEI NAȚIONALE - STEJARII ROMÂNIEI - 100 DE ANI DE ISTORIE ȘI DEMNITATE

Data desfășurării: noiembrie 2018

Organizator: Consiliul Județean Vrancea

Evenimentul a fost organizat de Consiliul Județean Vrancea, împreună cu partenerii săi Antena 3, Ministerul Apărării Naționale, Romsilva și Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea”. Acțiunea a constat în plantarea a 335.000 de puiți de stejari, un Parc al Memoriei Naționale dedicat ostașilor români căzuți pe câmpurile de luptă din Vrancea, pentru înfăptuirea Marii Uniri de la 1918. Primele două etape de plantare s-au desfășurat în data de 18 noiembrie 2017, respectiv 21 aprilie 2018.

„Centenarul Unirii în Odobeștii Vrancei SAMOILĂ MÂRZA, FOTOGRAFUL UNIRII”

Data desfășurării: 26 ianuarie 2018

Organizator: Primăria Orașului Odobești

Evenimentul a fost realizat în parteneriat cu Liceul Teoretic și Liceul Tehnologic din Odobești cu sprijinul Primăriei Odobești și participarea Bibliotecii Județene Vrancea, la Casa de Cultură, unde a fost prezentată viața și activitatea.

A fost lansată biografia, „Samoilă Mârza, fotograf al Unirii de la 1918”, scrisă de Aurel Sântimbrean.

Bibliografie selectivă

Greco F., (2014), Centralizare versus „descentralizare”. „Reforma administrativă” de la 1938, în Revista POLIS, Nr.1(3), <http://revistapolis.ro/centralizare-versus-descentralizare-reforma-administrative-de-la-1938-centralization-versus-decentralization-administrative-reform-from-1938/>

Ianoș, I., Tălângă, C. (1994), Orașul și sistemul urban românesc în condițiile economiei de piață, Institutul de Geografie al Academiei Române

Onofreiu A. (2014), Un proiect de „regionalizare” a României din anul 1921. Cazul județului Bistrița-Năsăud, în Revista Bistriței XXVIII, pag. 299-331

Popescu Claudia (coord.) (2004), Disparități regionale în dezvoltarea economico-socială a României, Ed. Meteor Press, 260 pag.

Săgeată R. (2003), Evoluția organizării administrativ-teritoriale a României în perioada interbelică, în Revista Geografică, T. IX - 2002, Serie Nouă, pag. 158-166

Săgeată R. (coord.) (2004), Soluții de optimizare a organizării administrativ-teritoriale a României în perspectiva aderării la Uniunea Europeană, Ed. Ars Docendi, 128 pag.

Vasilescu Benonica, (2013), Organizarea administrativ - teritorială și evoluția legislației în domeniul administrației publice locale Buletin de informare legislativă nr. 4, pag. 3-12

*** (2006) *Relații între amenajarea teritoriului și dezvoltarea regională în România*, Faza 5/2006: *Propuneri de reconfigurare a organizării regionale în România*, elaborator Urbanproiect, Pr. Nr. 195/2005, beneficiar MTCT

*** (2012) Urbanismul (Serie nouă), nr. 11, Regionalizare, Revistă editată de Registrul Urbaniștilor din România

*** (2013) *Studiu de fundamentare în vederea reactualizării PATN Secțiunea a IV-a* Rețeaua de localități, Etapa I - Rețeaua de localități în context național și European, elaborator UAUM (coord.), beneficiar MDRAP

*** (2014) *Studiul 16 Formarea și dezvoltarea sistemelor de localități*, studiu elaborat pentru Strategia de Dezvoltare Teritorială a României în cadrul proiectului *Dezvoltarea de instrumente și modele de planificare strategică teritorială pentru sprijinirea viitoarei perioade de programare post 2013*, proiect cofinanțat din FEDR prin POAT 2007-2013, beneficiar MDRAP

www.monitoruljuridic.ro/act/lege-nr-95-din-13-iunie-1925-pentru-unificarea-administrativ-emitent-parlamentul-publicat-n-monitorul-107203.html

www.monitoruljuridic.ro/act/lege-nr-167-din-3-august-1929-pentru-organizarea-administra-iunii-locale-emitent-parlamentul-publicat-n-168809.html